БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 65 (4164). 20 МАРТ, 1980 й. ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 январдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КОММУНИСТИК ТАРБИЯ ТАЪСИРЧАНЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

Тошкент области ва республика пойтахтидаги партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги ва «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарорларида ўртага қўйилган вазифаларни амалий рўёбга чиқариш учун ҳар томонлама иш олиб бормоқдалар. Пропагандистлар, сиёсий ахборотчилар ва агитаторлар партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев илгари сурган вазифаларни меҳнаткашларга тушунтирмоқдалар, беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш, Ватан қудратини янада ошириш, Ленин юбилейини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ курашида ўз ўрнини аниқроқ кўра билишда шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларига кўмаклашмоқдалар. КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири Е. М. Тяжельников 19 март куни Тошкентдаги партия ташкилотларининг идеология иши билан, идеология муассасаларининг фаолияти билан танишди.

Тошкент область партия комитетининг сиёсий маориф уйида пропагандист кадрлар билан ишлаш форма ва методларини такомиллаштириш тўғрисида, назарий ўқувни хўжалик ва маданий қурилиш практикаси билан маҳкам қўшиб олиб бориш ҳақида фикрлашиб олинди, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш таъсирчанлигини ошириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Суҳбатда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов иштирок этди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг марксизм-ленинизм кечки университетида партия маорифини, жумладан раҳбар кадрлар ўқувини, юқори малакали пропагандистлар тайёрлашни такомиллаштириш масалалари кўриб чиқилди. Бу университетнинг асосий потокларида ва ўн еттита филиалида тўрт ярим мингга яқин киши ғоявий жиҳатдан чиниқмоқда.

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиали олиб бораётган юбилейга тайёргарлик ишлари кўриб чиқилди. Бу ерда тематик лекциялар ўқилмоқда, ленинхонлик ўтказилмоқда, ёшларнинг Ленин партияси ветеранлари билан учрашувлари ташкил қилинмоқда. Шу кунларда музей янги экспозицияни тайёрлади.

Шаҳарда ташкил этилган сиёсий плакат маркази кўздан кечирилди. Бу ерга Москва ва Тошкент нашриётлари чоп этган плакатлар қўйилган.

Е. М. Тяжельников «Ташсельмаш» заводида, «Ленинчасига, коммунистчасига яшаймиз, ишлаймиз ва курашамиз» мавзуида ўтказилган очиқ партия йиғилишида иштирок этди. Йиғилиш қатнашчилари Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлган корхонанинг кўп минг кишилик коллективи Владимир Ильич туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўраётганлиги ҳақида мамнуният билан гапирдилар. Кўпгина бригадалар, ўнлаб ишчилар юбилейни беш йиллик топшириқларини бажариш билан кутиб олмоқдалар. Пешқадамлар орасида пайвандчи Маҳмуд Мўйдинов, слесарь Собир Қурбонов, стерженчи Нина Банникова, пармаловчи Виктор Яновский, электр пайвандчи Адҳам Дўсматов ва бошқа коммунист ва партиясиз активлар бор. Сўзга чиққан нотиқлар олиб борилаётган ишларни юксак талабчанлик билан таҳлил қилдилар, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини янада ошириш, пахта териш машиналари ишлаб чиқаришни ғоят кўпайтириш учун мавжуд барча резервлардан фойдаланиш йўлларини белгиладилар.

Е. М. Тяжельников йиғилишда нутқ сўзлаб, Коммунистик партия ва жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчиси туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига таъсис этилган Ленин фахрий ёрлиқларини социалистик мусобақа илғорларига топширди.

(ЎзТАГ).

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг колхозлар кенгашлари вакилларининг Бутуниттифоқ йиғилишига йўллаган табриги эълон қилинган. «КПСС Марказий Комитети қишлоқ меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини меҳнатда янгидан-янги ютуқлар билан кутиб оладилар, партия XXVI съездига тайёргарлик йилини зарбдор иш билан нишонлайдилар, совет халқи фаровонлигини муттасил ошириш манфаатларини кўзлаб, мамлакатнинг ижтимоий бойлигини кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшадилар деб қатъий ишонч билдиради», дейилади жумладан табриқда.

● «Якунловчи йилнинг улкан марралари» сарлавҳаси остида Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг 1980 йилги социалистик мажбуриятлари берилган.

● «Хоразм ҳақиқати» область газетасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлаш тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони эълон қилинган.

ТАНИШИНГ: ТЕНГДОШЛАРИНГИЗ

Свердлов номли концерт залида юқори синф ўқувчилари учун «Танишинг: тенгдошларингиз» музикали лекторийсининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Музикашунослар болаларга ёш талантлар ҳақида сўзлаб беришди. Успенский номидаги музика мактабининг ўқувчилари эса ўз тенгдошлари учун катта концерт программасини тайёрлашди. Ана шу концертда иштирок этган Ўзбекистон Давлат филармониясининг симфоник оркестри янги асарларни ижро этди.

Бугун Тошкент тўқимачилик комбинатида

Ишлаб чиқариш янгиликлари

ФАБРИКА ЛОЙИҲАЛАШТИРИЛЯПТИ

«Главлегпром проект»нинг 1-Москва давлат лойиҳа институти Тошкент тўқимачилик комбинати составига кирувчи янги йигирув-тўқув фабрикасининг техник-ишчи лойиҳасини ишлаб чиқди. Унинг цехлари техниканинг сўнгги ютуқлари асосида жиҳозланади. Жумладан, йигирувчиликда БД-200-М69 маркали мокисиз пневмо-механик йигирув машиналаридан фойдаланиш кўзда тутилди. Уларнинг умумий қуввати 49,400 йигирув камерини ташкил этади. Тўқув залида эса 1924 та мокисиз АТПР-100 типидаги тўқув станоклари монтаж қилинади.

Саноат қурилишининг лойиҳа баҳоси 60 миллион 680 минг сўмликдир. Фабрика бир йилда 81,4 миллион квадрат метр миткаль, сатин ва дока ишлаб чиқаради.

Янги корхонани Акмал Икромов районининг «Бешқайрағоч» массивида қуриш белгиланган. Қурилиш майдонида ерни шиббалаш ишлари бошлаб юборилди. Бу иш тугатилиши билан пойдеворни лойиҳалаш ҳам ниҳоясига етказилади.

Қурилиш ишларини 1981 йилда бошлаш кўзда тутилган.

Тўқувчи Валентина Кузнецова тўқимачилик комбинатининг энг яхши кўпстанокчиларидан биридир. У илғор иш усулларини пухта эгаллаб олиб, тўқув станокларига хизмат кўрсатиш зонасини икки баравар кенгайтирди.

Валентина Ивановна беш йиллик бошидан буён пландан ташқари бир миллион метрдан зиёд ип-газлама ишлаб чиқарди. Ҳозирда донгдор тўқувчи 1983 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряпти.

В. АПАСОВ фотоси.

Бригада пудрати — иш услубимиз

КОМСОМОЛ ҚИЗЛАР ШИОРИ

Муқаддам Ҳакимованинг бригадаси саккиз йигирувчи ва икки счётчидан иборат. Ҳаммаси бирибиридан ёш. Муқаддамнинг ўзи яқинда 20 ёшга тўлди. Мастер ёрдамчиси Виктор Андреев ҳам унинг тенги. Аммо бригада ҳақида: ғўр ёшлар, деб бўлмайди. Улар шундай ишлаштики, ветеранлар ҳам комсомоллар билан беллашишга ор қилишмайди. Ваҳоланки, ёшларнинг фабрикада ишлаётганларига 1—3 йил бўлган, холос.

Бригаданинг барча аъзолари нормадагидан ўта «зичликда» ишлайди. Йигирув машиналарининг 10 томонига, яъни тармоқ нормасидаги 1340 урчуқ ўрнига 1920 урчуққа хизмат кўрсатаётган бригадир Муқаддамга тенглашишга ҳаракат қилишади. Йигирувчилардан Анна Зеленская, Саодат Худойназаровалар ҳам худди шундай зонага хизмат кўрсатишяпти. Қолган қизлар саккиз томонга, яъни 1536 урчуққа хизмат кўрсатмоқдалар. Бундай хўжаликни юксак маҳоратни эгаллагандан кейингина бошқариш мумкин. Унинг устига комплектда йигирилган ипнинг сермеҳнат «чап бурама» ассортименти ишлаб чиқарилади. Ундан тикувчилик саноати учун ўта мустаҳкам ип ишлаб чиқаришда фойдаланилади. Бригада эса маҳсулотни Сифат белгиси билан ишлаб чиқаради.

— Асосий иш жараёнлари чап қўл билан бажарилади. Бунга кўникиш қийин, — дейди Муқаддам. — Шундай бўлса ҳам ўрганиб олдик.

Бригада «Қолоқларсиз ишлаймиз!», «Ускуналарнинг бир минут ҳам тўхтаб қолишига йўл қўймаймиз» шиори остида ишлайди.

Ёш ишчи келса нима қилиш керак? Демак, уни ўргатиш, тажрибаларини ўртоқлашиш лозим.

Масалан, Маликахон Тўхтабоевани олайлик. У ишга 1979 йилнинг ноябрь ойи охирларида келди. Муқаддам дарҳол уни ўз оталиғига олди, ҳар бир иш жараёни саноқли дақиқаларда бажарилиши учун чап қўлни қандай машқ қилишни ўргатди. Дастлабки пайтларда ёш ишчига бутун бригада ёрдам берди. Ип узилган пайтда Маликахонга ким яқин бўлса, ўша ёрдамга шошарди. Орадан атиги тўрт ой ўтди. Мана энди Маликахон барча қатори саккиз томонга, яъни 1536 урчуққа хизмат кўрсатяпти. Бошқа қизлар ҳам ана шундай йўлни босиб ўтган. Ҳозир бригадада бирорта ҳам қолоқ йўқ.

Бригада кундалик нормани мунтазам 107 — 108 процент бажаради. Ҳамма нормани ортиғи билан бажараётганлиги сабабли оддий иш кунларида бунинг мушкул томони йўқ. Мабодо, бирортаси келмай қолса, хизмат зонасини кенгайтиришга тўғри келади. Техника бекор турмайди, натижада умумий кўрсаткич ўзгармай қолаверади.

Ҳозир Муқаддамнинг асосий мақсади — Лутфия Қўшоқовага сифат кўрсаткичларини оширишда ёрдам беришдан иборат. Шунда эришилган натижа ўзгаришсиз қолаверади, яъни бутун маҳсулотнинг 99,6 проценти биринчи сортга топширилади.

— Ленин юбилейига беш йиллик топшириққа қўшимча 103 тонна биринчи сорт йигирилган ип топширамиз, — дейди ишонч билан Муқаддам.

Тўқимачилик комбинатининг 3-йигирув фабрикасида коммунист М. Ҳакимованинг ўз сўзининг устидан чиқишини яхши биладилар.

И. МАРГОНИН.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 35 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

●

ЖАСОРАТ МАДҲИ

Ленин районидаги «Ёшлик» маданият уйи коллективи фашист босқинчилари устидан қозонилган буюк Ғалабанинг 35 йиллиги олдидан қизиқарли тадбирлар ўтказяпти.

БУГУН

маданият уйи қошидаги «Ватанпарвар» ёшлар клуби «Оталар жасорати фарзандларга мерос» шиори остида кеча уюштиради.

Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашувга 1-автомобиль ремонти заводининг ёш меҳнатчилари келишади. Улар буюк Ғалабага муносиб ҳисса қўшган собиқ жангчилар М. И. Зуев, Д. В. Дораган ва В. Г. Назарованинг ҳикояларини тинглашади.

Маданият хроникаси

ИЖОДИЙ УЧРАШУВ

БУГУН

М. Горький номли рус давлат академик драма театрининг бир группа артистлари Тошкент метрополитени меҳнатчилари ҳузурида бўлишди.

Ижодий учрашувга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист В. Филатова, актёрлар И. Супруненко, В. Зинин ва бошқа санъаткорлар келишди. Улар йиғилганларга Ўзбекистонда театр санъатининг ривожланиши, театр коллективининг ижодий режалари ҳақида сўзлаб беришди, ўз репертуарларидаги энг яхши спектакллардан парчалар кўрсатишди. Совет шоирларининг шеърларидан тузилган адабий-музикали композицияни ижро этишди.

Ана шундай учрашувларни Ўрта Осиё темир йўлининг бошқа коллективларида ҳам ўтказиш кўзда тутилган.

ҚЎҲНА ВА ҲАМИША НАВҚИРОН

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида якшанба куни томошабинлар учун қизиқарли лекция уюштирилди. У Ўзбекистоннинг халқ амалий санъатига бағишланди. Йиғилганлар амалий санъатнинг ганч ва ёғоч ўймакорлиги, сопол ва каштачилик каби ранг-баранг турлари ҳақида батафсил ҳикоя тинглашди.

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги байрами арафасида музейда ташкил этилган «Совет санъати» лекторийсининг тингловчилари қуёшли Ўзбекистоннинг қўҳна ва ҳамиша навқирон санъатига бағишланган кинофильмларни ҳам томоша қилишди.

ЛЕНИНЧАСИГА ЯШАЙМИЗ, ЎҚИЙМИЗ ВА ИШЛАЙМИЗ

Республика ҳунар-техника таълими системасининг мавқеи йилдан-йилга ошиб бормоқда. Улар етиштирган малакали ишчиларни завод ва фабрикалар, қурилишлар, автомобиль хўжаликлари, маиший хизмат корхоналари кутмоқда. Ҳунар-техника таълимининг ўқув муассасалари ўнинчи беш йилликнинг тўрт йили давомида халқ хўжалигига 385 минг нафар малакали ишчиларни етказиб берди. Бу тўққизинчи беш йилликнинг шу даврига нисбатан икки баравар кўп. Ҳозирги вақтда республикамизда 450 та, шу жумладан Тошкентда 45 та ўқув муассасалари ишлаб турибди. Уларда таълим-тарбия жараёнларини такомиллаштириш, меҳнатга муҳаббат уйғотиш, болаларнинг қобилияти ва ижодий активлигини ҳар томонлама ривожлантиришга доир катта ишлар олиб бориляпти.

«Ленинчасига яшаймиз, ўқиймиз ва ишлаймиз» мавзуидаги республика илмий-амалий конференциясида қилган докладида Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитетининг раиси П. Қ. Қаюмов ўқувчиларга ижтимоий фанлар бўйича таълим беришнинг шакл ва методларини такомиллаштириш тўғрисида, ишлаб чиқариш ва назарий таълимнинг, синфдан ташқари ишларнинг тарбиявий таъсири кучайиб бораётганлиги тўғрисида қизиқарли мисолларни келтирди.

У КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарори асосида ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада такомиллаштириш ҳақида гапириб, ижтимоий фанлар ўқитувчилари, кутубхона ходимлари ҳамда [illegible] … лар уюштираётганликларини, В. И. Ленин асарларини мустақил ўрганишга ёрдам бераётганликларини, уларда ижтимоий-сиёсий адабиётга муҳаббат уйғотаётганликларини қайд этди. Тошкент шаҳридаги 5-техника билим юртининг «Қизил чиннигул» клуби, Фарғонадаги 52-ҳунар-техника билим юртининг «Халқаро муносабатлар» тўгараги ва «Ёшлик» ёшлар сиёсий клуби, Тошкентдаги 57 ва 9-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртларининг коллективлари бу соҳада қизиқарли ишларни олиб боришяпти.

Революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати жойлари бўйлаб юришлар, қардош республикалар турдош ҳунар-техника билим юртларининг ёшлари ўртасидаги меҳнат мусобақасининг турли формалари оммавийлашиб боряпти.

Ишга ижодий ёндошиш ҳарбий-ватанпарварлик тайёргарлигининг шакл ва мазмунини йилдан-йилга бойитаяпти. Чегарачиларнинг, Совет Армияси ва милициянинг ёш дўстлари отряд ва группаларининг фаолияти шу жиҳатдан диққатга сазовордир. Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари Бутуниттифоқ «Орлёнок» ҳарбий-спорт ўйинида тобора кенг иштирок этишяпти. Тошкентдаги 86-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртининг командаси республика ва Бутуниттифоқ мусобақаларида ғолиб чиқиб бир неча марта тақдирланган.

Комсомол ташкилотларининг ҳунар-техника таълими ўқув муассасаларидаги [illegible] … актив ишлари, ўқувчиларни ғоявий-сиёсий [illegible] … сомол йўлланмалари билан билим юртларига юбориш кенг қўлланилмоқда. Комсомолларнинг қурилишларни, ҳунар-техника билим юртларининг реконструкциясини ўз оталиғига олиши, ўқувчилардан қурилиш отрядларини ташкил этиш кенгайиб бормоқда.

Владимир Ильич Лениннинг ёш авлодга таълим беришни меҳнат билан биргаликда қўшиб олиб бориш тўғрисидаги қимматли кўрсатмаларига амал қилган ҳунар-техника таълими системаси ўз фаолиятини изчиллик билан такомиллаштириб бормоқда.

Ҳозирги кунда ҳунар-техника билим юртлари меҳнат билан тарбиялаш учун бой имкониятларга — устахоналарга, лабораторияларга, полигонларга, ўқув хўжаликларига, тажрибали устозлар ва мастерларга эга, — деб таъкидладилар илмий-амалий конференцияда сўзга чиққан 5-техника билим юрти директорининг ўқув-тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари М. У. Горбачева, 9-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртининг тарих ва жамиятшунослик фанлари ўқитувчиси Р. Д. Догбаева, 11-техника билим юртининг ўқитувчиси С. П. Бутова ва бошқалар. Ўқувчиларда меҳнатга коммунистик муносабат руҳини тарбиялаш, уларни ишлаб чиқаришни бошқаришда фаол иштирок этишга тайёрлаш ҳунар-техника таълими системасининг олдида турган энг муҳим вазифаларидан бирдир. [illegible] … дан биридир. Ҳозирги вақтда 4650 ўқувчилар группаси «Группа—коммунистик меҳнат бригадаларининг резерви» унвони учун, 120 ўқув муассасаси «Юксак маданиятли билим юрти» унвони учун курашмоқда.

Билим юртларида ўқувчиларда ижодий фикр юритиш кўникмаларини ҳосил қилишга катта эътибор берилмоқда. Қуйидаги рақамлар ана шундан далолат беради: ҳозир билим юртларида 662 техника ижоди тўгараклари ишлаб турибди. Уларда 23 мингдан зиёд ўқувчи шуғулланмоқда. 1979 йилнинг ўзида улар томонидан 4,5 минг кўргазмали қўлланма ва 463 дона замонавий асбоб-ускуналар, мосламалар тайёрланди, 126 рационализаторлик таклифи киритилди. Уларнинг жорий этилиши 144 минг сўм шартли иқтисодий фойда келтирди. 14 ва 86-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртларининг техника ижоди тўгараклари бир неча йиллардан бери ўз буюмларини турли виставкаларда намойиш этишяпти.

Ўқувчиларнинг бўш вақтини ташкил этиш, физкультура ва спорт ишларини янада ривожлантириш, бадиий ҳаваскорлик, маданий-оқартув ишларини такомиллаштириш масалалари ҳунар-техника билим юртлари педагогик коллективларининг доимий диққат эътиборида.

Инженер - педагогик коллективлар малакали ишчилар тайёрлашнинг самарадорлигини ошириш ва сифатини яхшилашга ҳар томонлама ҳаракат қилиб, таълим ва тарбия жараёнларининг уйғунлашиб кетишига, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олишга интилмоқдалар.

Республика илмий конференциясида уч секция ишлади, 30 дан зиёд доклад ва ахборотлар тингланди. Конференция қатнашчилари бутун таълим [illegible] … тавсиялар қабул қилди.

ШАҲРИМИЗ ОБОД ВА КЎКАЛАМЗОР БЎЛСИН

КЎЧАТ ВА ЯШИЛ ТЎСИҚ ЎТҚАЗИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 19 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(биринчи устун—районлар ва шаҳар ижроия комитети бошқармалари; иккинчи устун—ўтқазилган кўчатлар (минг туп); учинчи устун — ўтқазилган яшил тўсиқлар (минг туп); тўртинчи устун—планнинг бажарилиши (процент ҳисобида).

Собир Раҳимов	10,4	28,4	51,3
Киров	9,0	25,8	46,0
Куйбишев	10,3	23,5	44,6
Чилонзор	6,5	24,5	41
Фрунзе	7,8	19,8	36,8
Акмал Икромов	5,5	20,6	34,5
Ленин	9,2	16,7	34,3
Сергели	4,5	21,0	34
Октябрь	9,0	16,0	33,1
Ҳамза	5,6	12,9	24,5
Маданият бошқармаси	6,0	23,0	87,8
Халқ маорифи Бош бошқармаси	6,8	17,0	72,1
Соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси	2,6	14,5	57
Шаҳар уй-жой бошқармаси	3,5	12,0	46,9
Сув хўжалиги бошқармаси	3,5	9,0	40,3
Умумий овқатланиш бошқармаси	3,0	8,0	35,4
Шаҳар ижроия комитети бошқармалари бўйича	38,5	117,8	35,9
Шаҳар бўйича	140,9	395,7	41,3

Маълумот шарҳи: яшил тўсиқлар ўтқазиш ва микрохиёбонлар вужудга келтириш, ободончилик ишлари кенг қулоч ёймоқда. Оммавий ҳашарларда иштирок этаётган коллективлар сони кун сайин ошиб боряпти. Юқорида келтирилган маълумотлардан бу борада олиб борилаётган ишлар аниқ кўриниб турибди. Аммо ҳалигача шундай ташкилотлар ва районлар ҳам борки, уларда бутун имкониятлар ишга солинмаяпти. Масалан, Ҳамза райони ва савдо бошқармаси коллективларида кўчат ва яшил тўсиқ ўтқазиш кўнгилдагидек эмас. Шаҳарни кўкаламзорлаштириш бўйича иш суръатини жадаллаштириш зарур.

МАҲАЛЛАДА ҲАШАР

«Мевазор» маҳалласи Собир Раҳимов районидаги обод ва кўкаламзор маҳаллалардан бири ҳисобланади. Маҳалла аҳли [illegible] … Ўтган якшанба куни маҳаллада ҳашар уюштирилди. «Қизил қирқ» [illegible] … 119-мактаб ва маҳалла [illegible] … атрофларига, кўчаларнинг четларига 500 туп терак, 100 туп гул, 5 минг туп яшил тўсиқ экилди. [illegible] … ҳалламизнинг М. Ғуломов, П. Абдуллаев, Ҳ. Мўродов, О. Каримов [illegible] … маҳалла комитети раиси Аҳмад ака Турдиев.

И. ФАТТОХОВ.

ТОШКЕНТНИ НАМУНАЛИ ЖАМОАТ ТАРТИБИ ЎРНАТИЛГАН ШАҲАРГА АЙЛАНТИРАМИЗ

ЭНГ ЯХШИЛАРГА МУКОФОТ

«Слёт қатнашчиларига салом!» — тракторсозлар Маданият саройида халқ кўнгилли дружиналари вакиллари, маъмурий органларнинг раҳбарлари, профилактика Совети аъзолари, [illegible] … ана шундай сўзлар билан кутиб олинди. Бу ерда халқ кўнгилли дружиначиларининг слёти тантанали вазиятда ўтди. Слётда жамоатчилик тартибининг энг яхши посбонларига Куйбишев район партия комитети ва район Советлари ижроия комитетининг Фахрий ёрлиғи, «Аълочи дружиначи» нишони ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Залда ҳозир бўлганлар халқ кўнгилли дружиначилари район штабининг кўчма Қизил байроғи мусобақа ғолиби — трактор заводининг [illegible] … топширилганини олқишлар билан кутиб олдилар.

Ўзбекистон Компартияси шаҳар комитети маъмурий органлар бўлимининг мудири В. Т. Покутнев, Куйбишев район партия комитетининг иккинчи секретари В. Д. Петров халқ кўнгилли дружиначиларининг хайрли ишларида уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилади. Улар ўз сафига етти мингдан ортиқ кишини бирлаштирган халқ дружиналарининг [illegible] … Тошкентни [illegible] … ҳиссаларини қўшадилар, деб таъкидладилар.

Телетайп лентасидан

● ПРАГА. Меҳнатни ва қишлоқ хўжалигида муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси [illegible] … системаси Чехословакия саноатида [illegible] … касаба союз инспекторлари [illegible] … 24 минг [illegible] … Мамлакатда [illegible] … меҳнат муҳофазаси [illegible] … 37 минг [illegible] … Улар [illegible] … совет тажрибасидан [illegible] … фойдаланмоқдалар.

● ЖЕНЕВА. «Кўргазмалар саройида 10 кун давом этган 50-халқаро автомобиль салонини 500 мингдан кўпроқ киши келиб кўрди. Салонда 27 мамлакат, жумладан СССР, Чехословакия, Югославия ва Руминиянинг энг йирик автомобилсозлик фирмалари ва корхоналари қатнашди. Волга автомобиль заводининг кичик литражли «Лада» автомобилининг турли моделлари ва [illegible] … «Нива» автомобили [illegible] …

● АНТАНАНАРИВУ. Мадагаскар Демократик Республикаси аҳолисининг [illegible] … хотин-қизлар [illegible] … 40 процентини [illegible] … 80 процентини ташкил этади. Ҳар 100 [illegible] … 6 таси депутат. Малагасия хотин-қизларининг 71 проценти [illegible] …

● БАҒДОД. Ироқ [illegible] … 29,5 миллион [illegible] … Африка ва Европа [illegible] …

● ДЕҲЛИ. Уттар Прадеш штатидаги [illegible] … 1200 дан ортиқ [illegible] … Полициянинг [illegible] …

МЕЪМОРЛАР ТАКЛИФИ

М. ГОРЬКИЙ МАЙДОНИ

Пойтахтимизнинг пролетар ёзувчиси Максим Горький номли майдони кейинги пайтларда жуда ободонлашиб, кўркамлашиб бормоқда. Айни кунларда беш қаватли турар жойлар ёнида тўққиз қаватли барча қулайликларга эга бўлган уйлар барпо қилиняпти. Уларнинг остки қаватларида маданий-маиший хизмат кўрсатиш объектлари ташкил этилади. Меъморларнинг таклифларига кўра, майдонда тўққиз қаватли синчли-панелли турар жой қуриш ҳам кўзда тутилмоқда. Бинонинг биринчи қаватида М. Горький номли болалар кутубхонаси жойлашади.

Майдонда Тошкент метрополитенининг М. Горький номли бекати ҳам жадал суръатларда қурилмоқда. Бу йил бекат қурилиши тугаллангач, майдоннинг кўрки очилади.

КОНВЕЙЕРДАН ЯНГИ ТУШДИ

КИЧКИНТОЙЛАР УЧУН

Баҳор келиши билан болалар майдончаларида кичкинтойларнинг самокатларда учиб юрганларини тез-тез учратасиз. Хўш, ана шу самокатлар қаерда ишлаб чиқарилади? Бундай икки ғилдиракли аравачаларни «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг кенг истеъмол буюмлари участкаси коллективи кўплаб тайёрлаб беришга киришди.

Яқинда ишлаб чиқаришга ўзлаштирилган икки ғилдиракли бу аравачага «Роллер» деб ном берилди. Коллектив ўтган икки ой мобайнида кичкинтойлар учун ана шундай самокатлардан 8 мингтасини тайёрлаб берди.

Ҳозирда кенг истеъмол буюмлари участкасининг конвейеридан 14 хил ўйинчоқ тушириб олиняпти. Булар «Конструктор», «Самосвал» деб аталмиш автомобиллар, болалар аравачаси ва бошқа бир қатор буюмлардир. Корхонанинг буюмлари кичкинтойларга жуда манзур бўлмоқда. Ўтган икки ой мобайнида ана шундай буюмлардан жами 373 минг сўмлиги реализация қилинди. Март ойида эса мазкур буюмлардан 215 минг сўмлиги республика савдо тармоқларига жўнатилади.

• Бригада пудратига — яшил йўл

КОЛЛЕКТИВ ЗИЙНАТИ

Бу иборани Тошкент шаҳар марказлашган усулда юк ташиш автомобиль трестига қарашли 39-автобаза шофёрлари, инженер-техник ходимлари тилидан тез-тез эшитиш мумкин. Чунки корхона транспортчилари 1975 йилдан буён бригада пудрати асосида меҳнат қилишиб, бу усулнинг нечоғлик самарали эканлигига тўла ишонч ҳосил қилдилар.

Дастлаб бу усул бўйича ёлғиз бригада ташкил қилинди. Орадан йил ўтмасданоқ янги усул ўзининг самарасини берди. Ёлғиз бригаданинг «қўйни тўлиб» қолди. Эндиликда бригада пудрати усули асосида ишлаётган бригадалар сони олтитага етди.

— Чиндан ҳам бригада пудрати — коллективимиз зийнати бўлиб қолди, — дейди автобаза директори Акбар Пўлатов. — Ўтган йили автобаза бўйича ташилган юкнинг 60 фоизини ана шу бригадаларнинг азаматлари ташиб бердилар. Ваҳоланки, пудрат усулида ишлаётган йигитлар шофёрларимизнинг атиги учдан бир қисмини ташкил этади. Муқобил план бўйича коллективимиз бундай юқори кўрсаткичга 1984 йилга келиб эришиши керак эди. Демак, биз бу фойдали усулни ишлаб чиқаришга жорий этиб, тадбиркорлик билан қўллаганимиз туфайли графикдан тўрт йил ўзиб кетдик.

Коллективимиз зийнати бўлган бундай илғор бригадаларга тажрибали шофёрлар А. Болохов, Е. Нодирмаҳамадов, В. Гордиенко, Ж. Қорабоев, А. Степанов, В. Мироненколар бошчилик қилишади. Бригада пудрати методи асосида ишлашга биринчи бўлиб А. Болохов бошлиқ коллектив муяссар бўлган эди. Мана беш йилдирки, бригада ана шу усул асосида ишлаб қувончли натижаларга эришиб келяпти. А. Болохов бригадаси «Гордорстройремонт» трестига қарашли асфальт-ремонт заводининг П. Татаринцев бошлиқ экскаваторчилар бригадаси билан шартнома тузган. Иш йил бошидан ҳар икки корхона бошлиқлари ва бригадирлар имзоланган шартнома асосида олиб борилади. Бунинг пировардида ҳар икки бригада яхши кўрсаткичларга эришяпти.

Александр Болохов бригадасида 20 нафар шофёр ишлайди. Ҳозир ҳар бир шофёр смена мобайнида 2,5—3 километрли масофадан 200 тоннадан ортиқ тош ва шағал ташимоқда. Бригадада машинадан фойдаланиш коэффициенти 0,74 процентни ташкил этмоқда. Бу корхонадаги энг юқори кўрсаткичдир. Бригада ўтган йил давомида 893 минг ўрнига 1 миллион 324 тонна юк ташиди. Йиллик план қарийб 1,5 баравар адо этилди. Бригаданинг К. Балиқбоев, Ф. Морозов, Г. Асатов, Қ. Ортиқбоев каби шофёрлари смена топшириқларини 170—190 процент бажаришиб, коллектив ютуғига муносиб ҳисса қўшишяпти.

План бўлимидан қўлимизга А. Болохов бошлиқ бригада аъзоларининг рўйхатини беришди. Ундаги шофёрларнинг иш натижаларига кўз югуртириб, бригадирнинг фамилияси тўғрисида турган рақамга нигоҳимиз тушгач, ҳайрон бўлиб қолдик. Ҳамма шофёрлар мажбуриятни ортиғи билан бажарган, лекин А. Болохов фамилияси тўғрисида 95 рақами турибди. «Бригадирнинг ўзи ҳаммага ўрнак бўлиши ўрнига...»

— Сизга тўққиз ойлик якуни бўйича чиқарилган рўйхатни беришибди, — дея хаёлимизни бўлди Акбар Аъзамович. — Мана қаранг-а! Аслида Болоховнинг жами ташиган юки ҳамманикидан кўп.

Директор ҳақ эди. Кейин у бунинг сабабини тушунтириб берди. Бригадирнинг мажбурияти ҳамманикидан кўп. Ахир у бир ойда икки ойлик планни бажариши керак. Озроқ муддат касал бўлиб қолган экан, сентябрь ойидаги мажбуриятини беш процентга бажаролмади. Лекин у кейинги ойлар яхши ишлаб, йиллик шахсий мажбуриятини анча ошиғи билан уддалади. Александр Тимофеевич йил давомида 130 минг тоннадан ортиқ юк ташиди. Бу, деган сўз икки йиллик план топшириғини зиёдаси билан бажарди, демакдир. Бошқача қилиб айтганда, бригададаги жами ишнинг 10 процентини унинг бир ўзи бажарибди. Демак, А. Болохов бригада пудрати усулининг дастлабки қалдирғочларидан бўлиш билан бирга бир беш йилликда — икки беш йиллик планни бажариш ташаббускорларидан ҳамдир. У ўтган тўққизинчи беш йиллик планини икки ҳисса қилиб ўринлатди. Партия ва ҳукуматимиз серғайрат шофёрнинг бу меҳнатини муносиб тақдирлади. Кўксини учинчи даражали Меҳнат Шуҳрати ордени безади. Ҳозир ташаббускор шофёр 1984 йилнинг сентябрь ойи ҳисобига ишламоқда. Александрнинг беш йиллик бошидан бери ташиган юки ҳозир ярим миллион тоннага етай деб қолди. Ф. Морозов, М. Каумтов, П. Микитасев каби шофёрлар ҳам унинг изидан бориб, ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

— Мен ўн уч йилдан бери шу ерда ишлайман, — дейди Александр Тимофеевич. — Шу давр ичида касбимга, коллективимга, касбдошларимга бўлган ихлосим ошди. Ўз ишхонамни севиб қолдим. Шунинг учун ҳам оила аъзоларимни ўзим билан ишлашга кўндирдим. Мана ҳозир укам Иван ва ўғлим Алексей Болоховлар ҳам ўзим билан бир бригадада ишлашмоқда. Кўпинча мендан «Муваффақиятларингизнинг сири нимада?» деб сўрашади. Шунда мен уларга «Бу ерда сир нима қилсин, фақат ўз ишингни севсанг, машинангни ардоқласанг, сидқидилдан меҳнат қилсанг, бўлгани» деб жавоб бераман.

Ҳа, ҳақиқатан ҳам шундай. Кимки ўз касбини эъзозласа, коллективни ҳурмат қилса, уларсиз яшай олмаслигини юракдан ҳис этса, иши юриша беради. Автобазада бундай шофёрлар анчагина. Шунинг учун ҳам бу ерда давлат план-топшириқлари ҳар доим ортиғи билан бажарилади. Ўтган 1979 йилнинг 22 сентябрида автокорхона коллективи тўрт йиллик планни бажарди. Планга қўшимча бир миллион тоннадан ортиқ халқ хўжалик юклари ташиб берилди. 24 декабрда эса беш йилликнинг тўртинчи йили марраси забт этилди. Шофёрлар йил давомида 3 миллион 900 минг тонна юкни манзилларига элтишди. Бу пландагидан 100 минг тонна зиёд, демакдир.

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг автотранспортда бригада пудратини қўллаш борасидаги қабул қилган қарорига жавобан, — дейди автобаза директори А. Пўлатов, — коллективимиз янги йилда янада зўр ғайрат билан ишлашга аҳд қилиб, бекободлик шофёр Ҳ. Абдужабборов усулида ишловчи яна иккита бригада ташкил этишни планлаштирди. Зеро, бригада пудрати яхши самара беришини биз энди яхши биламиз.

Шуниси қувончлики, корхона маъмурияти шофёр ва ишчиларнинг меҳнати унумли бўлиши учун қулай шароит яратиб беряпти. Ўтган йили машиналар ремонт қилинадиган цехлар реконструкция қилинди. Янги механизмлар ишга туширилди. Бундай ғамхўрликдан мамнун бўлган аҳил коллектив аъзолари зўр ғайрат билан ишлаб, беш йилликнинг зарбдор йилида зарбдорчасига меҳнат қилишмоқда. Улар доҳиймиз В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, 22 апрель кунигача беш ойлик планни, 20 сентябргача эса беш йиллик планни бажаришга аҳд қилишган. Транспортчиларнинг ўз сўзларининг устидан чиқишларига ишончимиз комил. Негаки, янги йилнинг дастлабки кунларида бажарилаётган иш мароми ана шундан далолат бериб турибди.

Н. ҚОДИРОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

ЎН ТЎРТ ҚАВАТЛИ БИНО

ФОТОРЕПОРТАЖ

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти билан Энгельс кўчасининг чорраҳасида қурилаётган объект барпо этилаётган бошқа иншоотлардан анча фарқ қилади. Саноат корхоналари, турар жой бинолари йирик темир-бетон панеллари ва арматура ёрдамида қурилса бу бино эса пўлат конструкциялар воситасида қад кўтаряпти.

Иншоотнинг лойиҳасини «Узмежколхозпроект» лойиҳалаш институтининг бир группа меъмор ва инженерлари яратганлар. Бино мазкур институтнинг коллективига аталган.

Ҳозирги пайтда объект анча кўзга ташланиб қолди. Ўн тўрт қаватдан иборат бўладиган бинонинг еттинчи қаватида қурилиш ишлари бажарилаётир. Умумий бинокорлик ишларини 11-«Висотстрой» қурилиш трести 75-қурилиш бошқармасининг А. Лебедев бошлиқ комплекс бригадаси аъзолари амалга оширмоқдалар. Улар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Басовнинг юксак унумли, шикастсиз ва авариясиз ишлаш методи бўйича меҳнат қилишаётир.

— Тажрибали бинокор етакчилигидаги бригада аъзолари бу объектда ишлаш билан бирга «Халқлар дўстлиги» майдонида қурилаётган кино-концерт зали қурилишига ҳам ҳисса қўшишмоқда, — дейди 11-«Висотстрой» трести 75-қурилиш бошқармасининг прораби Ғофур Муҳамедов. — Бу комплексда бригада февраль ойи планини 119 процент бажарди.

Бригада аъзолари Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигига ҳам катта ҳозирлик кўришмоқда. Улар шу куни ҳар доимгидан ҳам унумли ва сифатли ишлаб, ўз нормаларини 120 процент адо этишга сўз беришди.

Ўнинчи беш йиллик план ва мажбуриятларини барвақт бажариш мақсадида бошланган беллашувда электр пайвандчилардан В. Гарипов, А. Панкратов, дурадгор И. Турсунов пешқадамлик қилишяпти.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

СУРАТЛАРДА: монтажчилар бригадаси бошлиғи А. Голубев, электр пайвандчи М. Мирраҳимов; «Узмежколхозпроект» институти биносининг макети. Автор фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЯНГИ ХАЛҚАРО ЛИНИЯ

СОФИЯ. Бу йил Болгариянинг «Балкан» граждан авиакомпанияси еттита янги халқаро линияни очади. Улар орасида Бургас-Киев, Бургас-Ленинград, Варна-Ленинград, София-Дрезден трассалари бор.

Ҳозирги вақтда миллий авиакомпания туфайли мамлакат Европа, Осиё, Африка, Шимолий ва Жанубий Америкадаги 40 га яқин энг йирик шаҳар билан боғланган. Келгусида ҳаво йўллари кенгайтирилиши муносабати билан 1981—1985 йилларда Болгариянинг «Балкан» граждан авиациясига қарашли 11 та янги чет эл ваколатхонаси ташкил этилади. Бундай ваколатхоналар Одесса ва Тошкентда ҳам очилади. Болгария билан Вьетнамнинг Хошимин шаҳри ўртасида энг олис ҳаво трассасида мунтазам қатнов бошланади.

ФЕСТИВАЛГА ТАЙЁРГАРЛИК

МАПУТУ. Мозамбик Халқ Республикасида анъанавий музика биринчи миллий фестивалига тайёргарлик авж олдириб юборилди. Бу фестиваль Португалия мустамлакачилари йўқ қилиб юборишга уринган музика меросини оммалаштириш ва ривожлантириш мақсадида шу йилнинг ноябрида ўтказилади.

Ҳозир ташаббускорлар қишлоқларда халқ ижодининг ёрқин асарларини қидириб топиб, уларни тикламоқдалар. Халқ қўшиқчилари ва бахшиларининг ёрдами билан мамлакатдаги турли элатларнинг намояндалари яратган текстлар ва музика композициялари тикланмоқда.

ФАШИСТ—«ФАХРИЙ ГРАЖДАН»

БОНН. Ақл бовар қилмаса ҳам, аммо бўлган воқеа шуки, Ғарбий Германиядаги Вайден (Бавария), Бад — Наугейм. (Гессен), Виттен (Шимолий Рейн — Вестфалия) шаҳарларининг «фахрий гражданлари рўйхатлари»да бундан буён ҳам Адольф Гитлернинг номи тураверадиган бўлди. Демократик ташкилотларнинг кескин норозиликларига қарамай, шу шаҳарларнинг маъмуриятлари «ўз фикрларидан» қайтмаяптилар: «Фахрий гражданлар рўйхатлари» мутлақо ўзгартирилмаслиги керак эмиш, чунки бу рўйхатлар фақат «тарихий ифодалар» эмиш. Мана шундай қарорлар қабул қилиш вақтида шу шаҳарларнинг муниципалитетларига ХДС ва ХСС партияларидан сайланган депутатлар ҳал қилувчи роль ўйнади.

Бу жирканч қарорлар бутун инсоният дунё халқларига беҳисоб азоб-уқубат ва кулфатлар келтирган гитлерчилар фашизми тор-мор этилган куннинг 35 йиллигини нишонлашга ҳозирлик кўраётган бир пайтда қабул қилинди. Бу Ғарбий Германия воқелигидаги тасодифий ҳол эмас.

Шу пайтгача ГФРда Гитлер ва унинг энг яқин ёрдамчиларининг узундан-узоқ нутқлари ёзилган пластинкалар кўплаб сотилишига қарши ҳеч қандай таъсирчан чора кўрилмаяпти. Уларни сотиш «тарихий материалларни тарқатиш» ниқоби остида ўтказилмоқда.

КЕРАКСИЗ ОПЕРАЦИЯ

НЬЮ-ЙОРК. «Нью-Йорк Дейли Ньюс» газетаси «касалхоналаримиз соғни касалга айлантирмоқда, соғлиқни сақлаш системаси эса ҳар йили минг-минглаб кишилар учун фожиа бўлмоқда» деган мудҳиш хулосага келди. Газета мамлакатнинг даволаш муассасаларидаги аҳволни текшириб чиққанида медицинада хусусий практиканинг ҳукмронлиги, фойда устига фойда кетидан қувиш бировларнинг бахтсизлигини бошқа бировларнинг бойиш манбаига айлантирилаётганлигини яққол кўрсатди.

Даволаш учун олинадиган ҳақни мумкин қадар кўтариш пайидан бўлаётган докторлар, газетанинг маълумотларига кўра, ҳар йили 3 миллионтадан кўп кераксиз операция қилмоқдаларки, уларнинг жами қиймати тўрт миллиард доллардан ошади. Газета бу рақамлар анча камайтириб кўрсатилганлигини ҳам уқтиради. Соғлиқни сақлаш мустақил тадқиқот группаси тайёрлаган докладга кўра, Қўшма Штатларда ҳар йили қилинаётган жами операциялар қарийб 30 процентининг бирон тиббий зарурати йўқ. Натижада бултурнинг ўзидагина ҳеч бир асоссиз тиғ солиш натижасида 12 минг нафардан кўп соғлом киши нобуд бўлди.

СВЕТОФОРНИНГ «ҚИЛИҒИ»

БУЭНОС-АЙРЕС. Ҳаракатни хавфсизлантириши лозим бўлган светофор қанчадан-қанча автомобиль тўқнашувларига сабаб бўлганлигини тасаввур этиш қийин.

Аммо Аргентина пойтахтида айни шундай ҳодиса юз берди. Серқатнов чорраҳаларнинг бирида жойлашган светофор бирдан сариқ чироқ билан «иши бўлмай» бир неча секундда қизил чироқдан тўппа-тўғри яшил чироққа ва аксинча яшил чироқдан қизил чироққа ўтаверди. Натижада автомобиль ҳайдовчилардан бирontаси ҳам «қутурган» светофор сигналларига мувофиқ ҳаракат қилолмади. Автомобиллар гоҳ жойидан бирдан қўзғалса, гоҳ тўсатдан тормоз берар ва бир-бири билан урилиб кетарди.

Светофорнинг «қилиғи»дан 34 та машина шикастланди. Яхшики, ҳеч ким оғир шикастлангани йўқ. Хуллас, тартибни сақлаш учун эски синалган воситани қўллашга — регулировщикни чақиришга тўғри келди.

ТАЛАБЧАНЛИК ВА ПРИНЦИПИАЛЛИК АСОСИДА

Тошкент шаҳар халқ контроли органлари шаҳар партия ташкилоти ва Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети раҳбарлигида кейинги йилларда партия қарорларининг ижроси устидан назоратни кучайтириш ҳамда меҳнаткашлар кенг оммасини давлат ишларини бошқаришга жалб этиш борасида катта ишларни амалга оширди.

Бугунги кунда шаҳримизда халқ контролининг 3500 дан кўпроқ группалари ва 2 мингдан зиёд постлари ишлаб турибдики, булар ўз сафларига 50.188 халқ назоратчисини ва 1500 дан кўпроқ штатсиз активларни бирлаштирган.

Халқ назоратчиларининг ана шу катта армияси кучи билан, партия ва ҳукумат ҳамда СССРда халқ контроли тўғрисида Қонун кўрсатмаларига мувофиқ, шаҳар халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида узлуксиз назорат амалга оширилмоқда. Бунда давлат план ва топшириқларининг бажарилиши, социалистик мулкнинг муҳофаза этилишини таъминлаш, давлат ва меҳнат интизомига риоя қилиш, моддий ва меҳнат ресурсларидан, пул маблағларидан оқилона фойдаланишга алоҳида эътибор берилмоқда.

Ана шу масалалар юзасидан ўтказилган текширувлар натижалари шаҳар ва район халқ контроли комитетларининг мажлисларида, группа ва постларнинг йиғилишлари ва кенгашларида мунтазам равишда кўриб чиқилмоқда.

1979 йилда халқ контроли комитети штатсиз активлар, группа ва постларнинг аъзолари қатнашувида шаҳар хўжалигини ривожлантиришнинг турли тармоқлари бўйича 777 текширув ўтказди, 549 текширув натижалари шаҳар ва район халқ контроли комитетларининг мажлисларида кўриб чиқилди.

Шу давр мобайнида халқ контроли группалари томонидан 25044 та текширув ўтказилди, буларнинг натижалари ҳам шаҳардаги корхоналар, қурилишлар ва ташкилотлар коллективларининг йиғилишларида, группаларнинг мажлислари ва кенгашларида кўриб чиқилди 43 та йирик текширув материаллари партия ва совет органларида кўриб чиқишга ҳавола этилди ҳамда улар юзасидан тегишли тадбирлар белгиланди.

Ўтган йили 16 та оммавий текширув ўтказилди. Текширувларда 13 мингдан зиёд халқ назоратчилари қатнашдилар. Халқ хўжалигини ва аҳолини ёнилғи электр ва иссиқлик энергияси билан таъминлаш корхоналарнинг кузги-қишки даврда ишлашга тайёргарлиги, қора ва рангли металл қуймаларидан фойдаланиш, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш, аҳолига савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш, транспорт ва бошқа масалалар юзасидан ўтказилган оммавий текширувлар натижасида юксак самарага эришилди.

Шаҳар саноати планни муддатидан илгари бажарди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги бўйича беш йилликнинг тўрт йили топшириғи ошириб бажарилди. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани адо этилди. Транспорт, шаҳар хўжалиги, аҳолига хизмат кўрсатиш тармоқлари ўз планлари ва қабул қилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. 89 миллион киловатт-соатдан кўпроқ электр энергияси, 134 минг гигакалорийдан кўпроқ иссиқлик энергияси, 16 минг тоннадан зиёд шартли ёнилғи, 4,6 минг тоннадан ортиқ автомобиль бензини, 5400 тонна қора металл қуймаси 5520 тонна цемент, 3688 кубометр ёғоч-тахта тежаб қолинди.

Шаҳар халқ контроли органи фаолиятида меҳнаткашлардан тушган хатлар, шикоятлар ва таклифлар билан ишлаш муҳим ўрин тутади. 1979 йилда комитетга гражданлардан 1164 та хат тушди, 1726 киши қабул қилинди. Шикоятларнинг ҳаммаси асосан белгиланган муддатда текшириб чиқилди, улар юзасидан зарур тадбирлар белгиланди.

Масалан, халқ контроли комитети Тошкентдаги «Средазгазавтоматика» экспериментал заводида штат-молия интизоми бузилаётганлиги тўғрисидаги хат юзасидан текширув ўтказди. Текширув натижасида меҳнат интизоми, ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан тайёрлаш, планлаштириш ва ҳисобот, қимматли материалларни ҳисобга олиш, штат-молия интизоми масалаларида бир қатор жиддий нуқсонлар ва камчиликлар борлиги топилди. Айбдор лавозимли шахслар қаттиқ жазоланди.

225 корхона ва ташкилотларда гражданлардан тушган хатларни кўриб чиқиш ва меҳнаткашларни қабул қилишни ташкил этиш масалалари юзасидан текширув ўтказилди.

Халқ контроли комитети партия ташкилотлари билан биргаликда коммунистлар етакчи кучи, халқ контроли группа ва постларнинг ташкил этувчи ядроси бўлишларига эришмоқда. Ҳозирги вақтда шаҳардаги 3368 группанинг раислари партия ташкилотлари секретарларининг ўринбосарларидан ёки партия комитети ва партия бюросининг аъзоларидан сайланган.

1979 йилда партия органлари томонидан халқ контролининг 8 комитети ва 1010 группанинг ҳисоботи тингланди. Шаҳар ва районлар комитетлари ходимлари томонидан халқ контролининг 170 группаси фаолияти ўрганилди ва уларга амалий ёрдам кўрсатилди. Комитетларнинг группаларга раҳбарлиги ва улар билан алоқаси сезиларли даражада яхшиланди.

Шаҳар халқ назоратчиларининг ўқувини ташкил этиш яхшиланди. Бу масалада бизга шаҳар ва район партия комитетлари катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Натижада ҳозирги пайтда шаҳар халқ назоратчиларининг 92 проценти 9 та университетда, 79 та доимий ишлаб турувчи семинарларда, 553 та халқ назорати мактабларида ўқишга жалб этилди.

Ленин, Фрунзе, Куйбишев, Ҳамза район халқ контроли комитетлари, «Ташкентекстильмаш», «Компрессор», трактор, «Ташсельмаш», электрон-техника, «Миконд» заводлари, «Водоканал», 11-«Висотстрой» трести, 5-автокомбинат, «Қизил тонг» тикув, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси, республика соғлиқни сақлаш министрлигининг 2-клиник шифохонаси, 15-поликлиника. Фрунзе район савдо маркази, «Таштекстильшвейторг» каби кўпгина корхоналарнинг халқ контроли группалари самарали ишлаш намуналарини кўрсатмоқдалар.

Шу билан бирга, шаҳар халқ контроли органлари ишида камчилик ва нуқсонлар мавжуд. Комитетлар ва группалар томонидан ўтказилган кўпгина текширувлар ҳозирча суст таҳлил этилмоқда, камчиликлар ва нуқсонларнинг келиб чиқиш сабаблари очиб ташланмайди, бу фактларга ҳамма жойда ҳам тегишли баҳо берилмайди.

Киров, Октябрь, Сергели районларининг халқ контроли комитетлари халқ контроли группа ва постлари билан ҳамон яқиндан муносабатда бўлмаётирлар, группаларга ҳамма активистлар ҳам биркитиб қўйилмаган. Куйбишев ва Чилонзор район комитетлари район ва тармоқ семинарларини мунтазам равишда ўтказмайдилар. Райондаги ҳамма халқ контроли группа ва постларининг структураси ва фаолияти кўриб чиқилгани йўқ.

Бир қатор халқ контроли группа ва постларининг, айниқса хизмат кўрсатиш, савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш, транспорт ва алоқа ҳамда халқ хўжалигининг бошқа баъзи бир тармоқларида ташаббускорлик ҳамон суст.

Қайд этилган камчиликларни бартараф этиш ҳамда халқ хўжалигининг барча тармоқларида назорат ишларини бундан буён янада яхшилаш учун шаҳар ва район комитетлари, халқ контролининг группа ва постлари КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1979 йил) Пленуми талаблари, шу Пленумда ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқидан келиб чиққан қоида ва хулосалар асосида, шунингдек, СССРда халқ контроли тўғрисидаги Қонундан келиб чиқиб, 1980 йилнинг биринчи ярми учун план ва тадбирларни тасдиқладилар.

Тошкент шаҳрини 1980 йилда социал ва иқтисодий ривожлантириш планига кўра, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмини 1979 йилдагига нисбатан 9 процентга ошириш кўзда тутилган. Бу беш йилликда ўсиш суръатини 144,6 процентга етказиш имконини беради, бу эса илгари белгилангандан кўпдир.

Қурувчилар 600 миллион сўмдан кўпроқ капитал маблағни ўзлаштиришлари, қарийб 950 минг квадрат-метр уй-жой қуриб фойдаланишга топширилишини таъминлашлари керак. Шаҳардаги даволаш муассасаларининг моддий-техника базаси бундан буён янада ривожланади, транспорт, алоқа, савдо, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва бошқа тармоқлар иши янада такомиллашади.

Белгиланган планларни амалга оширишда ҳар сафардагидек шаҳар халқ контроли органларига муҳим ўрин берилган. Тошкентнинг халқ назоратчилари шаҳар партия ташкилоти раҳбарлигида ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида шаҳар меҳнаткашлари олдига қўйилган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши учун қўлларидан келган барча зарур ишларни қиладилар.

Ф. НАЗРУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар халқ контроли комитетининг раиси.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«БИР ОҒИЗ СЎЗ»

Шу сарлавҳа остида газетада босилган материалда Чилонзор районидаги тери касалликлари диспансеридаги тартибсизликлар, жумладан беморларга қўпол муомалада бўлингани, хўжасизлик танқид қилинган эди.

Шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг бошлиғи Қ. Қаҳҳорбековдан олинган жавобда кўрсатилишича, ишда нуқсонларга йўл қўйгани ва беморларга қўполлиги учун диспансер бош врачи А. Юсупов вазифасидан четлаштирилди. Врач Б. Зиёевга виговор эълон қилинди. Тери касалликлари бўлимининг бошлиғи Т. Кровцова қаттиқ огоҳлантирилди.

Регистрация медицина ҳамшираси Г. Ортиқованинг ишда қолиш-қолмаслиги ҳал этилади.

Газета материали Чилонзор соғлиқни сақлаш бўлимининг медицина советида кўриб чиқилди. Шунингдек, бу масала шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармасида ҳам кенг муҳокама этилди. Ҳар иккала йиғинда диспансер ишини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари белгиланди.

«ҚОҒОЗБОЗЛИК»

Бу сарлавҳа остида берилган материалда Октябрь районидаги 35-поликлиниканинг айрим врачлари беморга нисбатан ноўрин муомалада бўлганликлари кўрсатилган эди.

Бу материалга ҳам шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармасидан жавоб олинди. Унда кўрсатилишича, нуқсонга йўл қўйган врач З. Ёдгорова ва медицина ҳамшираси М. Орипова қаттиқ огоҳлантирилдилар.

«СУВСИЗ ЎТИРИБМИЗ»

Фаол кўчаси сувсиз қолгани тўғрисидаги юқоридаги сарлавҳали газета материалига «Водоканал» трести жавоб берди. Қурувчилар шикаст етказган қувурлар тузатилиб, кўчага сув берилган.

Хусайн ҲИФЗИЙ

БОЛАЛАРГА НАСИҲАТ

АДАБ

Одамнинг бадани қанчалик ейиш ва ичишга муҳтож бўлса ақли ҳам адабга шунчалик муҳтождир. Адабсиз одамнинг халқ орасида ҳеч бир қадр-қимматн, эътибори йўқдир. Адабли ва тарбияли бола отасининг айб ва камчиликларига пардадек бўлиб уларни ёпиб, беркитиб қолади, адабсиз бола эса, отасининг обрўси, қадр-қиммати ва эътиборини йўққа чиқаради.

Болаларим, адабсиз, тарбиясиз одамларга яқинлашманг, уларнинг ёмон хулқлари сизларга юқиб қолмасин. Доимо адабли, тарбияли одамлар билан кўришиб, улардан адаб ва тарбияни ўрганинг.

ЧИН КЎНГИЛЛИЛИК

Сўзида ва ишида пок кўнгилли бўлиш — гўзал хулқларнинг биринчиларидандир. Бу гўзал хулқ «садоқат» деб ҳам аталади. Агар бир одам чин кўнгилли, садоқатли бўлса, одамгарчилик вазифасини бажарган бўлади, ҳамма уни ҳурмат қилади.

Болаларим, ҳар қанча қийинчилик вақтида ҳам одам чин кўнгиллилик, садоқатдан айрилмаслиги керак, чунки қийинчиликнинг охири саломатликдир. Садоқатли одамлар турмушларини роҳатда кечирадилар. Шунинг учун ҳар ишингизда садоқатдан ажралманг.

ТЎҒРИЛИК

Бир одам тўғри сўзласа, тўғри ишласа, ҳар ким унга эътибор этади, ҳеч кимнинг ёнида уялиб қолмайди, ҳамма уни ҳурмат қилади, сўзига ишонади. Эгри бўлган киши эса одамлар ёнида уятга қолиб, бирорта одам ҳам унга эътибор бермайди, сўзига ишонмайди.

Шунинг учун, болаларим, ҳар бир ишингизда тўғриликка кўникинг, тўғри сўзланг, тўғри ишланг, сира ҳам эгрилик йўлидан юрманг. Бир одам болалик пайтидан бошлаб бир ишга одатланиб кетса, катта бўлганда ҳам ўша ишни давом эттиради.

УЛФАТ

Кўришиб сўзлашиш, дўстлашишни «улфат» дейилади. Инсон ўзининг таниш-билишлари, дўстлари ва бошқалар билан сўзлашар экан, ҳурмат билан сўзлашмоғи керак. Очиқ юзли, ширин сўзли бўлганлар кўп одамларни ўзларига улфат қилиб оладилар.

Болаларим, дўстларингиз ва бошқа одамлар билан сўзлашган вақтингизда одоб ва тарбияга риоя қилиб мулойим, очиқ юзли, ширин сўзли бўлинг. Бақириб-чақириб сўзламанг, бировнинг кўнглини оғритадиган сўзлар оғзингиздан чиқмасин, яхшилар билан улфатлашинг, адабсиз, тарбиясизлар билан улфатчилик қилманг. Шундай бўлсангиз, ҳамма сизларни севади, анчагина дўст, улфатларга эга бўласизлар.

САХИЙЛИК

Бу сўз қўли очиқлик, олий ҳимматли деган сўздир. Сахийлик гўзал хулқларнинг энг аълосидир. Қўли очиқ, сахий одам ҳар кимнинг қошида ҳурматли ва қадр-қимматли одамдир. Қўли очиқлик, сахийлик учун бой бўлишлик шарт эмас, оз нарса билан ҳам сахийлик мумкиндир. Қўлидаги бир олманинг ярмисини ўртоғига бериш ҳам сахийлик, олий ҳимматлиликдир.

Сахийликнинг зидди бахиллик, қўли торлик бўлиб, бу эса энг ёмон хулқлардан саналади. Бахил киши қўлидаги нарсаларнинг озгинасини ҳам бирор кишига бермайди, ҳеч кимга ёрдам қилмайди.

Азиз болаларим, кучингиз етганча сахий, очиқ қўлли бўлишга ғайрат этинг. Сахийлигингиз билан одамларни хурсанд қилинг, асло бахил бўлманг. Сахий бўлсангиз, ҳамма сизларни севиб ота-оналарингизга раҳматлар айтади. Бахилнинг дунёда ёр-дўстлари бўлмайди, буни сира ҳам эсингиздан чиқарманг, оппоқ болаларим!

Ш. ЗУННУН таржимаси.

• *Педагог ўйлари*

АҚЛЛИ ФАРЗАНД — ЭЛГА МАНЗУР

Инсон боласи дунёга кўз очиб келган кундан то умрининг охиригача ҳаётни ўрганади. Табиатнинг барча ҳодисаларини, иссиқ-совуғидан тортиб, бу ҳаётда яшаш, она-Ватанни севиш, меҳнат қилиш, кишилар билан муомала-муносабат, одамларга меҳр-муҳаббатли бўлиш, қўйингчи, ҳамма-ҳаммасини инсон ўз умри давомида ўрганиб, шунга мослашиб боради, зеро болаларнинг ақлий фаолиятлари кундалик ҳаёт жараёнида тараққий этиб боради.

Болаларнинг ақлий фаолиятлари оила даврасида, ўртоқлари ўртасида, атроф-муҳитдаги шароитда мураккаблашиб, сайқал топаверади. Одатда, ота-она биринчи ҳаёт муаллими бўлиб, ўз болаларига атроф-ҳаётни тушунтирадилар, қизиқарли ҳикоя-эртаклаб айтиб берадилар, қўшиқлар ўргатадилар, болаларнинг ҳар нарса тўғрисида қизиқиш билан берган тинимсиз саволларига жавоб қайтарадилар. Мана шу омиллар орқали болалар ҳаётдаги ўзлари тушунмаган нарсаларни билиб ола бошлайдилар.

Оилада болаларнинг ақлий фаолиятини тараққий эттириш учун ҳамма қулай имкониятлар бор. Маълумки, оила ҳам ўзига хос хусусиятга эга бўлган кичик бир коллектив ҳисобланади. Кўпчилик бўлган оилаларда болаларга ота-оналардан ташқари катталар ҳам ўз кўрган-билганларини ўргатишади, уларнинг ақлий ўсишларига ёрдам беришади. Болаларнинг ақлий қобилияти камол топишида энг аввало оилада ота-она, сўнгра катталарнинг таъсири муҳим омил ҳисобланади.

Ёш болаларни ҳаётга тарбиялашда уларни кишилар билан қандай муомала қилишга ўргатиш энг муҳимдир. Бу тадбирни турли ўйинлар орқали ёки қизиқарли эртак-ҳикоялар айтиб бериш билан амалга оширса айни муддао бўлади. Бу тадбирларни мунтазам равишда, ҳар куни олиб бориш мақсадга мувофиқдир.

Мана, бир катта оиланинг аъзолари. Онахон опа шундай ҳикоя қиладилар:

— Болаларни жуда ёшлигидан бошлаб саломлашиш, катталар ва кичиклар билан хушмуомалада бўлиш, уларни иззат-ҳурмат қилиш, ёшига биноан гапларни сўзлашга ўргатиш жуда яхши экан. Куни-кеча уйимизга Каримжонлар меҳмон бўлиб келишди. Ўғлилари Қаҳрамон шунақа ширин, шунақа ақлли бола эканки, ҳар гапида «Илтимос адажон», «Хўп бўлади, ойижон», «Раҳмат опоқижон» деб хушмуомалалик қилади. Юриш-туриши ҳам, кийимига чанг-чунг тегса тозалаши ҳам, тугмаларини ечмай қадаб юриши ҳам, хуллас ҳаммаси чиройли. Жуда одобли, ақлли бола экан. Бунақа болалар ҳаммага манзур бўлади, одам ҳавас қилади, сени ўстирган ота-онангга раҳмат, дейди.

Одатда болалар ҳар нарсага қизиқувчан бўлишади. Уларнинг саволларига ҳеч эринмай жавоб бериш керак. Мана, Одилжон дадаси Комилжон акадан сўрайди:

— Адажон, туман нима?

Комилжон ака кулиб жавоб беради:

— Туман ҳаводаги сув буғлари. Одам туманда юрганда кийими, киприги, қошлари намланиб қолади. Шундан билса бўладики, туман майда сув заррачалари экан. Туман одатда кечаси ва эрталаб тушади. Қуёш чиқиб, ҳаво бир оз исигач, туман тарқалиб кетади.

Ҳа, бола ҳар нарсага қизиқади, ҳар бир нарсанинг туб моҳиятини билишни истайди. Шунинг учун улар нима ҳақида сўрашса, болаларга муҳим бўлган ҳар бир нарсани содда, оддий ва эсда қоладиган тарзда тушунтириб бериш керак. Ана шунда боланинг ақлий қобилияти тез ўсади ва ҳаётий тасаввури кенгаяди.

Агар болада ҳар соҳа бўйича саволлар туғилса, бу яна яхши, чунки бунда болада ақлий фаолият активлашган бўлади. Уларда: «Самолёт қандай учади», «Пароходлар сув остида ҳам юрадими?», «Қуёш нега ботади?» каби саволлар пайдо бўлганда атрофлича жавоб қайтариш керак. Бола бундай саволларига жавоб топа олмаса ёки катталар унинг саволига аҳамият беришмаса, ундаги қизиқувчанлик сусая бошлайди.

Шуни ҳам айтиш керакки, болаларнинг ҳамма саволларига, қизиқишларига жавоб топиб бериш қийин. Лекин уларнинг сўраган нарсаларига иложи борича аниқ, тўғри жавоб топишга ҳаракат қилиш керак. Шу билан бирга, баъзи савол-жавобларга болаларнинг ўзлари, ижодий равишда жавоб топишни ҳам ўргансинлар.

Мактабгача тарбия ёшидаги болаларимиз жуда кўп нарсани билади, деб бамайлихотир ҳам бўлмаслигимиз керак. Зеро, болаларимиз турли маълумотлар тўлиб-тошган муҳитда яшаяпти.

Болалар бу маълумотларни ота-оналардан, тарбиячилардан, бадиий-адабий китоблардан, радио ва телевизордан, кинодан оладилар. Лекин бундан бола ҳамма нарсани билади, деган маъно чиқмаслиги керак. Чунки, боланинг билиши бошқа, ўша нарсани ўқиши, туб маъносини билиши бошқа. Бола ҳар бир воқеа-ҳодисани, нарсани фойдали ва фойдасиз томонларини обдон тушуниб етсин. Атрофдаги нарсалар ҳақида ўйлашга, уларни яхши тушуниб олишга ўргатиш болада фикр юритиш активлигини, яъни мулоҳаза қилишни, таққослай билишни, умумлаштира ва хулоса чиқара билиш қобилиятини ўстиради. Бундай иш усули болани мустақилликка, янги нарса ўйлаб топишга ва ўйлаб топган нарсасидан қувонишига олиб келади. Бундай фаолият болани доимо кўпроқ билишга ундайди. Боғча ҳовлисига гул экишни, унга сув қуйишни, парвариш қилишни ўргатиш, сўнгра бу ишларни ўзига мустақил топшириш болада ижодий активликни оширади, меҳнатга муҳаббат уйғотади.

Боланинг ақлий ўсиш жараёни ўз-ўзидан содир бўлмайди, у тарбия билан белгиланади ва йўлланади. Шўх, таъсирчан бола табиатига ота-оналар ва оиладаги катталарнинг хулқ-атвори, уларнинг шахсий активлиги ва намунаси, шунингдек, болалар муҳити катта таъсир кўрсатишини доим эсда тутиш керак. Шунинг учун ота-оналар боланинг ақлий ўсишига мунтазам раҳбарлик қилиб боришлари, унинг ўзига хос хусусиятларини, майлини, қизиқишларини билишлари, унга ўйлаб таъсир этишлари лозим бўлади.

Болаларнинг ақлий ўсишларида уларнинг нутқи ривожланган бўлиши муҳим ўрин тутади. Сўзларни тушуниб тўғри талаффуз қилиш, фикрни равон ва равшан ифодалаш, шошмай, вазминлик билан сўзлаш болаларнинг нутқ фаолиятини ўстиради. Шуни айтиш керакки, нутқ қанчалик аниқ ва тўғри бўлса, бундай болалар мактабда яхши ўқишади.

Болаларга эртак, ҳикоя, топишмоқлар сўзлаб бериб, буларни қайта гапиртириш ҳам ақлий қобилиятни ўстиришда муҳим омилдир. Сўзларни тўғри талаффуз эттиришда тез айтиш ва сўз ўйинларидан фойдаланса ҳам яхши натижалар беради. Иложи борича, болаларнинг китобга, газета-журналларга бўлган қизиқишларини орттириб бориш керак. Бу омиллар уларга абадий йўлдош ва кўмакдош бўлади.

Болаларни меҳнат кўникмасига ўргатишда турли касбларнинг моҳиятини тушунтириб бериш нур устига аъло нур бўлади: бинокор уй қуради, унда одамлар яшайди. Шофер машина ҳайдайди, ҳамманинг узоғи яқин бўлади. Шифокор касалларни даволайди, одамлар узоқ яшайди, ўқитувчи билим ва тарбия беради, одамлар яшаш йўлларини билиб олишади... Ана шулардан болалар меҳнатни, ҳар бир касбнинг моҳиятини, одамларга буларнинг нақадар фойдаси борлигини билиб олишади. Натижада уларнинг ҳаётга бўлган қизиқишлари ортади, ақлий қобилиятлари ўсади.

Ҳар нарсани ёшликдан тарбиялаб борсак, бола қалбида ўчмас из қолдиради. Бола қалбига ёшликда сингдирилган тарбия тошга ёзилгандек қолади. Кейинчалик бу ишимиздан яхши мева олиб, кўнглимиз хушнуд бўлади.

Биз юқорида айтган бир қатор фикр-мулоҳазалар болаларнинг ақлий қобилиятларини ўстиришда муҳим омил бўлади деб умид қиламиз. Лекин бу фикрларга ота-оналар, тарбиячилар, катта ёшдагилар яна кўпдан-кўп қўшимчалар қиладилар, улар болаларнинг ақлий жиҳатдан ҳар томонлама камол топишига муносиб услублар топадилар.

Ақлли фарзанд — элга манзур бўлади. Ҳар бир оиланинг кўз қорачуғи — фарзанди элга манзур кишилар бўлиб етишсин.

М. РАСУЛЕВА,
Қори-Ниёзий номли Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-текшириш институтининг илмий ходими.

Навоий кўчасидаги 1-китоб магазинининг ўзбек адабиёти бўлими ҳамиша китобхонлар билан гавжум. Сотувчилар Насиба Маҳкамова ва Азиза Ҳасановалар керакли китобларни топишда харидорларга яқиндан ёрдам беришади.

СУРАТДА: бўлимда савдо пайти.

Ҳ. Шодиев фотоси.

• Китоб жавонингизга

МУНИС ХОРАЗМИЙ: ЮБИЛЕЙ НАШРИ

Хоразмнинг таниқли шоири туғилган куннинг 200 йиллигига бағишланган тўпламда Мунис Хоразмийнинг 300 дан кўп асарлари йиғилган. Китобни Ғафур Ғулом номидаги нашриёт чоп этди. Мироб ўғли, лирик шеърлар автори Мунис ўз замонида шоирнинг оғир қисмати тўғрисида алам билан гапирган эди. Унинг ғазаллари шоир ҳаётлигидаёқ халққа сингиб кетган эди. У «Шуаро» деган шеърида сўз билан кунга ёғду бераётган ва кунни авлодлар учун сақлаб қоладиган кишиларнинг ўзи зулмат, ҳуқуқсизлик ва қашшоқликда яшаётганлигини ёзган эди.

Хат-савод, билим тарихи, ҳуснихатга бағишланган икки қисмли достон — «Саводи таълим» ҳам юбилей тўпламига киритилган. Муниснинг кўпгина асарлари туркманлар, қозоқлар, қорақалпоқлар тўғрисида, шунингдек Хива хонлигининг тарихи тўғрисида маълумотлар беради.

(ЎзТАГ).

• Танқид ва тақриз

НИЯТ ЯХШИ, АММО...

Яқинда «Ўқитувчи» нашриётида С. Ғозиеванинг «Расмли топишмоқлар» китоби нашр этилди. Аввало нашриётнинг бу совғасини табриклаш керак. Чиндан ҳам халқимизда ранг-баранг топишмоқлар бор. Улар авлоддан авлодга ўтиб келмоқда. Китобча муаллифи ҳам бу ҳақда кириш сўзида жуда тўғри фикрлар айтган. «Топишмоқ» халқ оғзаки ижодининг кичик жанрларидан бири бўлиб, у ҳам халқ эртаклари, ўйинлари сингари болаларни ўз халқининг ўтмиш ҳаёти, маданияти, тили, тарихи билан таништиради. Халқнинг диди, дунёқарашини ўзида акс эттиради. Топишмоқ аввало ўзининг қисқалиги, образлилиги, бирон нарсанинг яширин берилиши билан бола қизиқишини ўзига жалб этади. Шу қизиқиш туфайли бола турли нарса ва ҳодисаларнинг ички сирларини, улар орасидаги боғланишларини билиб олади. Топишмоқнинг яна бир характерли томони шундаки, унда фикр содда, лўнда ифодаланади. Топишмоқ болани ўйлашга, ўз фикрини тўлиқ, аниқ баён қилишга ўргатади, унинг тасаввурини, тафаккурини ривожлантиради...»

Китобнинг бундай сўзбошисига қўшимча қилиш қийин. Лекин афсуски, китобга кирган ҳамма топишмоқлар ҳам сўзбошида айтилганидек лўнда, образли эмас.

Аввало китоб фазилати ҳақида икки оғиз сўз. Унда авлоддан-авлодга ўтиб келаётган предметлар ҳақидаги, шунингдек бугунги кунимиз тараққиётини кўрсатувчи нарсалар тўғрисидаги топишмоқлар киритилганлиги диққатга сазовор, «Кичкина декча, ичи тўла михча», «Калта бобом ичкарида, қулоқлари ташқарида» (шолғом), «Хўппа семиз бир туки йўқ», «Тап-тап этади, тагидан карвон ўтади», сингари қадимий топишмоқлар, шунингдек «Икки ажаб қулоғи бор: бири тинглар, бири сўзлар» (телефон), «Бир ажойиб ишхона, ичи доим қишхона» (холодильник) каби замонавий саволлар китобхонни, айниқса кичик китобхонни қувонтиради. Бироқ, китобчада зўрлаб тиқилган, ўйлаб топилган айрим топишмоқлар ҳам борки, беихтиёр китобхонни ранжитади. Масалан, халқимизда «Ер тагида олтин қозиқ» деган жуда образли топишмоқ бор. Бунда сабзи образи чиройли ифодаланган. Нима учундир китобчада бу топишмоқ «Ер тагида қатор қозиқ» тарзида берилган. Бу ҳам етмагандек, рассом нима учундир қип-қизил редисканинг расмини солган. Ёки яна бир топишмоқни олайлик. «Кичкина қумғон, ўтириб «ўзини юмган». Бу нима деб ўйлайсиз? Китобда айтилишича бу мушук эмиш. Буниси ҳам майли. Яна бир топишмоқ. «Ости тош, усти тош, ўртасида жондор бош». Айтишларича, бу тошбақа экан. Худди шу топишмоқнинг жуда образли бошқа кўриниши ҳам бор эди. «Ости тош, усти тош, тўрт оёқли битта бош». Ҳолбуки халқ турмушида «жондор» деганда кўпроқ бўри назарда тутилади. Китобдаги кўп топишмоқлар образдан йироқлиги, на қофия, на вазн борлиги билан ўқувчини ранжитади. Масалан, «Тўртдир унинг оёғи, темир михли туёғи. Манзилга етиштирар тошдан қаттиқ туёғи». «Туёғи» сўзининг бу ўринда икки марта қайтарилиши нима учун зарур бўлиб қолди? Худди шунингдек самолёт ҳақидаги топишмоқ ҳам сўзлар такроридан иборат. «Қуш эмас қаноти бор, бургутдан зўр ҳайбати бор. Учса почин етолмас, толмас зўр қаноти бор». Нима учундир «қанот» сўзи яна икки марта қайтарилган. Шу тариқа образлиликка путур етган. Ёки яна бир топишмоқни олайлик. «Ручка, қалам, ўчиргич, бари бирга яшар аҳил дўст». Қаламдон ҳақидаги бу топишмоқда муаллиф юқорида ўзи таъкидлаган образлиликдан ҳам, қофиядан ҳам, оддий вазндан ҳам нишон йўқ. Ёки мана бунисини олайлик. «Ола-була тўни бор, қуйруғида холи бор». Муаллиф айтмоқчи бўлган йўлбарснинг қуйруғида холи борми, йўқми унисини билмаймиз-у, лекин бу топишмоқда маъно йўқлиги кўриниб турибди. Мана бунисини қаранг. «Кичкина бўйи бор, айлантирилган тўни бор». Бу нима деб ўйлайсиз? Агар расмни беркитиб қўйса, бола тугул катталар ҳам топишмоқни «шаҳар бериб» ҳам тополмайди. Айтишларича бу жонивор қўй экан. Бу ўринда тош давридаги рассомнинг бир қилиғи эсга тушади. Ярим ёввойи рассом бурнини тортиб-тортиб хўрознинг расмини ишлабди. Хўроз жонивор ҳеч ўзига ўхшамаган экан, тагига «бу киши хўроз бўладилар» деб ёзиб қўйибди. Юқоридаги топишмоқнинг тепасига қўйнинг ювошгина расмини ишлаб қўймаса, ҳеч ким уни икки дунёда ҳам ўйлаб тополмаган бўлур эди. «Далама-дала қидиради, қўй билан эчки оҳ уради». Бу нима дегани? Бу, бўри эмиш. Яна бир топишмоқ. «Чиқ-чиқ боради, чиқ-чиқ келади, иккиси ҳар томон қувалашиб юради». Эҳтимол бу соатдир. Лекин соат стрелкалари ҳар томонга юрмайди-ку? Шу ўринда учинчи синфда ўқийдиган бир қизалоқнинг соат ҳақидаги топишмоғи эсга тушади. «Қимирламай туради, лекин доим юради». Наҳотки ўн яшар қизалоқ ўйлаб топган топишмоқни бутун бошли китоб чиқарган муаллиф билмаса?

Гапнинг қисқаси шуки, «Ўқитувчи» нашриётининг «Расмли топишмоқлар» китоби умуман яхши ниятда чиқарилган. Бироқ унда образдан йироқ, «қулоқчўзма» қофиялар асосига қурилган, зўрма-зўраки ўйлаб топилган топишмоқлар бор. Ҳарқалай нашриёт халқ ҳаётига яқин, турмушимиз тараққиётини кўрсатувчи, болалар тафаккурини ўстирувчи топишмоқлар китобини чиқарса ёмон бўлмас эди. Ахир халқимизнинг ўзида ниҳоятда образли, аниқ, мазмунан бой топишмоқлар оз эмас-ку!

У. ҲАМИДОВ.

• *Ораста бўлинг*

ЭРКАКЛАРГА МАСЛАҲАТЛАР

Одатда эркаклар юзларини унча парвариш қилишмайди. Лекин баъзи кишиларнинг териси қуруқ, юпқа ёки аксинча қалин, ёғли бўлади, шу сабабли ҳар хил аломатлар пайдо бўлади. Бу эса терини алоҳида парвариш қилишни тақозо этади. Масалан, юзни ювгандан кейин баъзи кишилар териси қуришиб қипиқланади, доғ тушади. Бундай пайтда териси қуруқ кишилар «Атласний» («Янтарь») кремини, териси бир оз ёғли кишилар «Идеал» («Московский») кремини суртишлари лозим. Суртилган крем йилтилламаслиги учун кремни юзни ювиб бўлгандан кейин, тери яхши қуригач суртиш тавсия этилади.

Териси ёғли кишилар юзларини ҳар куни иссиқ сув билан совунлаб ювишлари ва кунда бир марта «Старт» (ёки «Кемери», «Ромашка») лосьон билан артиб туришлари керак.

Соқол олиш учун ҳар хил совунларни ишлатавермасдан, шу мақсад учун махсус чиқарилган «Нега» совунини ёки махсус совун қўшилган кремларни ишлатиш зарур. Улар терига зарар қилмайди.

Териси салга касалланадиган, соқол-мўйлови қалин кишилар соқол олиш олдидан иссиқ компресс қилишлари лозим. Бунинг учун юзга озгина крем суртилади, сўнг иссиқ сочиқ юзга 2—3 минут босиб турилади.

Соқол олгандан кейин тери яллиғланадиган бўлса, бир стакан қайноқ сувга бир чой қошиқ мойчечак ўтидан солиб дамлаш ва сочиққа шимдириб юзга компресс қилиш керак. Агар мойчечак бўлмаса, борат кислотанинг 3 процентли эритмасидан фойдаланса ҳам бўлади.

Юзига қизил ҳуснбузар тошган, қон томирлари кенгайган, қон босими ошган кишилар иссиқ компресс қилмасликлари керак.

Териси юпқа ва соқол олгандан кейин салга юзи яллиғланадиган кишилар соқолларини электр устара билан олганлари маъқул.

Соқол олаётганда бирон ер тирналса ёки кесилса дарҳол йод настойкаси, аччиқ тош ёки водород пероксиднинг 3 процентли эритмасидан суртиш керак. Агар юзда патос бойлаган ярачалар бўлса, юзни ювмасдан атирга ҳўлланган пахта билан артиш лозим, акс ҳолда яра бошқа ерга тарқаб кетиши мумкин.

Фарзандим — асал-қандим.

М. Қодирова фотоэтюди.

ОЛИМПИАДА МАРКАЛАРИ

СССР Алоқа министрлиги Москвада ўтказиладиган олимпиада ўйинлари шарафига почта маркасининг янги туркумини чиқарди.

Беш хил почта маркаси ва блок енгил атлетикага бағишланган. Суратларда лангар билан сакровчи, диск, найза ва болға улоқтирувчи, ядро иргитувчи спортчилар тасвирланган. Почта блокида эстафетали югуришнинг энг кескин дақиқаси ифодаланган. Унинг қуйи қисмида айиқча сурати бор.

Почта маркасида: «XXII Олимпиада ўйинлари. Москва-80» деган сўзлар ёзилган ва ана шу мусобақалар эмблемаси тасвирланган. Рассом Н. Литвинов.

СССР Алоқа министрлиги мазкур туркум билан спортнинг олимпиада турларига бағишланган почта маркалари чиқаришни тугаллайди.

(ТАСС).

• Илмий ғоялар оламида

Металларда хотира борми?

Ленинград университети материаллар қаршилиги лабораториясида берилган бу савол кўпларни ҳайрон қолдириши мумкин. Аммо мутахассислар бу саволга ижобий жавоб қайтардилар.

Лаборатория мудири профессор В. Лихачев ТАСС мухбирини оддий бир тажриба ўтказишда унга кўмак бериб туришга таклиф этди. Олим симни спираль қилиб ўради ва уни горелка алангаси устида ушлаб туришни таклиф қилди. Шунда пўлат спираль аста-секин чўзила бошлаб, охири тордек таранг бўлди. Эксперимент такрорланди, лекин металл ана шу «қилиғини» қўймади.

— Шаклнинг «хотира» самараси деб аталмиш самара мана шу, — деди олим. — Баъзи қотишмалар (индий-галлий, никель-титан, олтин-кадмий) алоҳида шароитларда резинага ўхшаб кетади, шу билан бирга хоссаларини ҳам сақлаб қолади. Шакли ўзгарган бу қотишмалар температура таъсирида ўз-ўзидан дастлабки шаклига қайтади. Шуниси қизиқки, бундай цикллар сурункасига бир неча миллион марта такрорланиши мумкин. Ҳолбуки оддий сим 10 марта букканингиздан сўнг синиб кетади.

Биз бу ҳодисани физик тадқиқ этиш билан бирга, унинг инженерлик соҳасида қўлланиш имкониятларини ҳам тадқиқ этамиз. Ўз-ўзидан ҳосил қилинадиган бир конструкцияни тасаввур этинг-а, масалан, космик станцияларда ишлатиладиган ва неча ўнлаб метрга борадиган антеннани чоғроқ бир контейнерга жойлаштириб орбитага чиқариш мумкин. Сўнгра шу «багаж» электр токи ёки қуёш нури билан иситилса борми, конструкция ўзини-ўзи ҳосил қила бошлайди. Совутиш воситасида антеннани яна контейнерга жойлаш мумкин бўлади.

Бундай қотишмаларнинг хотира самарасидан ташқари яна бир қанча қизиқарли хоссалари бор. Ленинградлик тадқиқотчилар ана шу хоссаларни очиш ва уларни фан-техника тараққиёти хизматига қўйиш билан шуғулланмоқдалар.

Ҳамшаҳарларимиз хизматида

МУСИҚА ШАЙДОЛАРИГА

Шаҳримизда бир қанча овоз ёзиш студиялари ишлаб турибди. Бу ерда Сиз ўзингиз севган хонанда қўшиқларини магнит лентали ёздириб олишингиз мумкин. Овоз ёзадиган Марказий студия шаҳримизнинг Полторацкий кўчасидаги 29-уйда, «Ўзбекистон» маиший хизмат кўрсатиш уйида жойлашган. Бу ерда мусиқа шинавандаларининг буюртмасига кўра улар истаган куй ва қўшиқлар магнит лентaларига ёзиб берилади. Шуни ҳам айтиш керакки, буюртмалар пули тўлангач, кўрсатилган адрес бўйича эгасига жўнатилади.

Овоз ёзадиган Марказий студиянинг шаҳримизда бир қанча филиаллари ҳам ишлаб турибди. Шулардан бири Госпиталь бозорида жойлашган. Қорасув бозорида, Фарҳод ярмаркасида, Навоий кўчасидаги 16-уйда, Ҳадра майдонида, Олой бозорида овоз ёзадиган Марказий студиянинг филиаллари мусиқа шинавандаларига хизмат кўрсатмоқда.

Уй-рўзғор ташвишида

УЙ ЛИБОСИ ҲАҚИДА

Эркак ва аёлларнинг уйда киядиган либоси ҳар хил уй ишларини бажаришга халақит бермайдиган, машғулотлар ва дам олиш учун қулай бўлиши керак. Шунинг учун тунги пижамалар, уйқудан турганда, кечқурун ва эрталаб юз-қўлни ювaётганда, пардоз-андоз вақтида кийиладиган халатлар ҳам, уй ишларини бажараётганда кийиладиган шим ва кўйлаклар ҳам жуда керакли ҳисобланади. Рўзғордаги ишларни уйлик кўйлак устидан фартук кийиб олиб бажарса ҳам бўлади.

Йўл-йўл, хол-хол ёки икки хил рангли гул босилган газламадан тикилган кўйлак-халатни ёзда уйда ҳам, пляжда ҳам кийиш мумкин.

Уйга кийиладиган кийимни энг яхшиси, осон ювиладиган газламалар — чит, сатин, поплин, полотно, штапеллардан тикиш керак.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ҳ. МАШАРИПОВ: Мен Тошкент шаҳридаги 11-ҳунар-техника билим юртида ўқийман. Ҳозир практикадаман. Бизга 33 процент миқдорида иш ҳақи тўлашяпти. Шу тўғрими?

Жавоб: СССР Министрлар Совети томонидан қабул қилинган қарорлар, шаҳар ва қишлоқлардаги ҳунар-техника билим юртларини моддий таъминлаш учун сарфланадиган ҳаражатларни планлаштириш ҳақидаги методик кўргазма ва СССР Молия министрлиги (1976 йилда чиқарилган) ҳамда СССР Министрлар Советининг 1970 йил 14 майдаги 333-сонли қарорига мувофиқ, шаҳардаги ҳунар-техника ва техника билим юртлари ўқувчилари, улар ишлаб чиқаришда билим олишлари ва ишлаб чиқариш практикасида ишлашлари туфайли билим юртларига келадиган фойданинг учдан бир қисми билан рағбатлантириладилар.

Тўқимачилик саноати, СССР «Минмонтажспецстрой» системасининг қурилиш темир-бетон конструкциялари заводлари, тоғларда ва монтаж касбларида ишлаш учун тайёрланаётган техника ва ҳунар-техника билим юртлари ўқувчилари учун, шунингдек кўмир ва саланц саноати ва шахта қурилишлари учун кадрлар тайёрлашни амалга оширадиган техника билим юртларида таълим олаётган ва ер ости ишлаб чиқаришида ишлаётганларга маошнинг 50 проценти мукофот тариқасида тўланади.

Бу борада яна КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1979 йил 3 январдаги 3-сонли, 1979 йил 18 октябрдаги 948-сонли қарорларини ҳам эслатиб ўтиш мақсадга мувофиқдир. Бу қарорларга биноан темир йўл ҳунарларини ўрганиш ва қурилишларда ишлаб чиқариш практикаси ўтаб ишлаган ҳунар-техника ва техника билим юртлари ўқувчиларига маошнинг 50 процентини тўлашга рухсат берилган.

Ишлаб чиқариш практикаси вақти мобайнида стипендия тўлаш ва шаҳардаги ҳунар-техника ва техника билим юртлари ўқувчилари учун бепул овқатланиш сақланиб қолади.

⁂

О. САИДОВА: Мен шаҳримиздаги 1-нон заводида нонвой бўлиб ишлаб келдим. Ҳомиладор бўлгач, маъмурият илтимосимга кўра мени бошқа ишга тайинлади. Ҳозир фаррошлик қиляпман. Бошқа фаррошлар бир кун ишлаб, икки кун дам олишади. Менга эса, ҳар куни ишлайсан дейишяпти. Айтингчи, шу тўғрими?

Жавоб: СССР ва Иттифоқдош республикалар Меҳнат қонунлари асосларининг 70-моддасига мувофиқ ҳомиладор аёллар врачларнинг хулосаларига асосан аввалги ишининг маоши сақланган ҳолда бошқа, нисбатан енгилроқ ишга ўтказиладилар.

Ҳомиладор аёлларни бошқа, нисбатан енгилроқ ишга ўтказилишлари улар бунга эҳтиёж бўлган тақдирдагина амалга оширилади. Бошқа ишга ўтказишга зарурият медицина муассасаси томонидан аниқланиб, бу ҳақда аёлга справка берилади. Справкада нисбатан енгилроқ ишнинг қандайлиги ёки ҳомиладор аёл учун аввалги ишида қолдирилиш билан бирга, енгиллаштирилган иш шароити кўрсатилади. (Масалан, оғирлик кўтарилишни чегараланганн, ишлаб чиқариш нормасининг камайтирилиши ва ҳоказо).

А. ҲАСАНОВ,
юрист-консультант.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
3—20 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ

Ленинград давлат муз устида балетининг

ТОМОШАЛАРИ

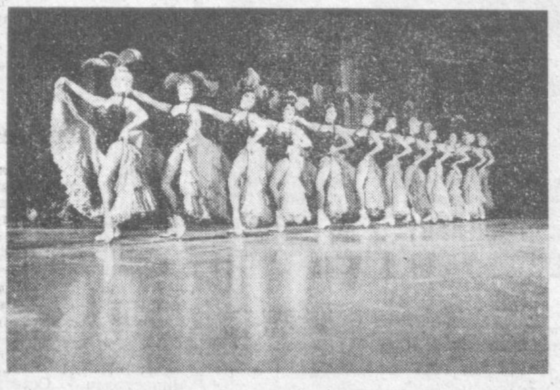

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТНИНГ СОЛИСТЛАРИ:

XI Олимпиада ўйинларининг ва жаҳон, Европа биринчиликларининг кумуш медаль совриндори, халқаро классдаги спорт мастери

Людмила СМИРНОВА

XI Олимпиада ўйинлари чемпиони, Жаҳон ва Европа биринчиликларининг тўрт марта чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

Алексей УЛАНОВ

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар:

Лариса ЛИТВИНЕНКО ва Ирина ФИЛИППОВА.

Томошалар соат 19.00 да, шанба ва якшанба кунлари соат 12.00 ва 19.00 да бошланади.

Шанба ва якшанба кунлари спектакль тугашига шаҳар транспортининг ҳамма турлари спорт зали олдига томошабинларни ташиш учун берилади.

Билетлар спорт зали, Свердлов номли концерт зали ва бошқа театрларнинг кассаларида ҳамда район кассирлари томонидан сотилади.

46-07-52, 46-03-12 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

КУНИ КЕЧА

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»нинг

«ГАЗМОЛЛАР ВА КИЙИМЛАР» МАГАЗИНИ ОЧИЛДИ

МАГАЗИН МАРКАЗ—14 КВАРТАЛИДА ЖОЙЛАШГАН.

(Ўзбекистон ССР 50 йиллиги кўчаси, 3/1-уй)

750 квадрат метр майдонни ишғол этган кенг, ёруғ савдо заллари замонавий ускуналар билан, пештахталар ва витриналар билан жиҳозланган, товар кўз ўнгингизда намоён, ишнинг прогрессив формаси — ўз-ўзига хизмат кўрсатиш — ҳамма-ҳаммаси янги магазинда ягона бир мақсадга — харидорлар учун катта қулайлик яратишга хизмат қилмоқда.

«ГАЗМОЛЛАР ВА КИЙИМЛАР» МАГАЗИНИДАН ИПАК, ЖУН, ИП-ГАЗЛАМАЛАРНИ ХАРИД ҚИЛИШ МУМКИН. КЎЙЛАК, ХАЛАТ, ПАЛЬТО, КУРТКА, ПЛАШЧ КАБИ ТАЙЁР КИЙИМЛАР БОР.

МАГАЗИНГА **17 «э», 49-автобусларда, 21-троллейбусда, «Марказ—14» квартали» бекатигача борилади.**

Иш вақти соат 10.00 дан 19.00 гача.

Тушлик — соат 14.00 дан 15.00 гача.

«ГАЗМОЛЛАР ВА КИЙИМЛАР» МАГАЗИНИГА ХУШ КЕЛИБСИЗ!

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ».

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/III да **Ганг дарёсининг қизи** (19.30), 21/III да **Шошма, қуёш!**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/III да **Олифта**, 21/III да **Қизил дуррали нозик ниҳолим.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/III да **Отасининг қизи** (19.00), 21/III да **Можаро.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва катта цирки артистларининг гастроллари** (19.30).

КИНО

20 МАРТДА

КИНОЛЕНИННОМА:

«ИНҚИЛОБ ПОЕЗДИ» — **Искра** (19.45).

«НЕВА ЧЕГАРАСИ» — **Ҳамза номли** (16.00).

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КУЗГИ МАРАФОН» — **Искра** (18, 19.45), **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 53-86-07).

«БАҲОРГИ ЙЎЛЛАНМА» — **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда).

21 МАРТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«АФСОНАВИЙ ПРЕСНЯ» — **Тинчлик.**

«БУ ЕРДА ЛЕНИН ЯШАГАН» — **Фестиваль** (11.00).

«ЛЕНИН ВА ТУРКИСТОН», «ҚАЛБЛАРИМИЗДА ЛЕНИН» — **Навоий номли.**

«ИНҚИЛОБ САРКАРДАСИ» — **Пионер.**

КИНОЛЕНИННОМА

«РЕВЕЛЛИК АВГУСТ» — **Искра** (14.00).

«ИНҚИЛОБ ПОЕЗДИ» — **Искра** (19.45).

«УЛУҒ ОКТЯБРЬ ВА ПОЛЯКЛАР» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (20.00).

«ДИВИЗИЯ БОШЛИҒИ АЗИН» — **Москва** (13.00).

«АППАССИОНАТА» — **Дружба** (20.00).

«НЕВА ЧЕГАРАСИ» — **Ҳамза номли** (16.00).

«УМИД» — **Нукус** (10.00).

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЭРТАЛАБКИ КЎРИК» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«КУЗГИ МАРАФОН» — **Искра** (16, 18, 19.45).

Тошкент шаҳар Фрунзе районидаги

135-ЎРТА МАКТАБДА

(Абдуллаев кўчаси, 4-уй)

6 АПРЕЛЬ СОАТ 18.00 ДА

мактабни битириб кетганлар билан

АНЪАНАВИЙ УЧРАШУВ ЎТКАЗИЛАДИ.

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИ

20—28 МАРТ КУНЛАРИ ЎТКАЗИЛАДИГАН

БОЛАЛАРНИНГ КУНДА ВА БАЙРАМЛАРДА КИЯДИГАН ПОЙАФЗАЛЛАРИНИНГ

САВДО-КЎРГАЗМАСИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

СИЗ САВДО-КЎРГАЗМАСИДАН ТОШКЕНТ, ЧИРЧИҚ, ЯНГИЙЎЛ, ҚЎҚОН, САМАРҚАНД, ФАРҒОНА ВА МАМЛАКАТИМИЗНИНГ БОШҚА ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАЛАРИДА ТАЙЁРЛАНГАН ПОЙАФЗАЛЛАРНИ ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН:

юмшоқ чармдан тикилган сидирға рангли гусарча пойафзаллар, баҳоси — 1 сўмдан то 4 сўмгача;

мактабгача ёшдаги болалар пойафзаллари (18 размергача), баҳоси — 2 сўмдан то 6 сўм 40 тийингача. Бундай пойафзаллар хилма-хил моделларда қўйилган бўлиб, рангли ва комбинациялаштирилган чармлардан тикилган;

хром ва жинси матолардан тайёрланган мактаб ўқувчиларининг пойафзаллари, 19 дан 24 размергача. Баҳоси 7 сўмдан то 10 сўмгача;

қизларнинг пойафзаллари — ўрта пошнали моделли туфли (баҳоси —7 сўм 50 тийин), босоножка (баҳоси — 5 сўм 60 тийин), оқ рангли чармсимон резина тагчармли, байрамларда кийиладиган туфли, замш ва хромдан тикилган баҳорги туфлилар;

микропор резина тагчармли спорт ботинкалари (баҳоси — 7 сўм 20 тийин, 24 размергача).

БОЛАЛАР ПОЙАФЗАЛЛАРИНИНГ САВДО-КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«ЧИЛОНЗОР» савдо маркази.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ДОИМИЙ ИШГА

склад мудири, тарбиячи, машинистка, препараторчи, курьер, автоматик телефон станциясини координациялаш бўйича алоқа техниги, созловчи-слесарь, автопогрузка ҳайдовчи, аккумуляторларни созловчилар, газ пайвандчи, автомоторист, контролёрлар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, физкультура бўйича инструктор, қоровуллар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

2-АВТОКОМБИНАТГА

катта инженерлар — программист-математиклар; инженерлар, программистлар, электрончилар; техник-операторлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — Аҳолини ишга жойлаштириш бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 106-ўрта мактаб томонидан **Ҳайдарова Гулнора** номига берилган 012210 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Давлат страхованиесининг Акмал Икромов район инспекциясига қарашли қатъий ҳисоботли П серия, 200 формадаги 647007, 647167, 647190, 677538 номерли, А серия, 203 «а» формадаги 155607 номерли йўқолган

КВИТАНЦИЯЛАР

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Бухоро область, Қоракўл районидаги А. С. Пушкин номли 17-ўрта мактаб томонидан **Холмуродова Мушарраф** номига берилган 131048 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси

4-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ

3-КЛАССЛИ ҲАЙДОВЧИЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

5 ЯРИМ ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ҲАРБИЙ ХИЗМАТНИ ЎТАБ ҚАЙТГАН ТОШКЕНТЛИК ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бошқа шаҳарлик ёлғиз йигитлар автотранспорт корхонаси ётоқхонасига пропискадан ўтишлари мумкин.

Стипендия 45 сўм.

АРИЗАЛАР 25 МАРТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Тўена кўчаси, 205-уй (63-автобуснинг «4-автотранспорт корхонаси» бекати), кадрлар бўлими.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

20 МАРТ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Инсон ерда». Кинопрограмма: «Сен эккан ниҳолнинг шохлари» (Ашхобод), «Гранулада — ҳосил программаси» («Леннаучфильм»), «Бу ерда ҳам ўрмон пайдо бўлади» (Волгоград), «Тоғдаги қўриқ» (Ереван), «Қишлоқ хўжалиги». Киножурнал. («Центрнаучфильм». 16.30 «Рус тили» Кўрсатувни СССР халқ артисти И. С. Козловский олиб боради. 17.00 «Миллионлар ленинча университети». «Социалистик экономикани бошқариш. Хўжалик ҳисоби бошқариш метод сифатида» «Запорожтрансформатор» ишлаб чиқариш бирлашмаси мисолида. Кўрсатувни СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор П. Г. Бунич олиб боради. 17.30 «Расмларда қуёш акси бор». 17.45 «Э. Колмановский қўшиқлари». Фильм-концерт. «Экран». 18.10 Футбол бўйича кубок эгаларининг кубоги. «Нант» (Франция) — «Динамо» (Москва). Франциядан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (18.55) — «Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув. 19.55 «Тил бириктириш». Кемп-Дэвид шартномасининг реакцион моҳияти ҳақида. Ҳужжатли фильмлар. Марказий студияси. 1979 й. 20.25 «Антарктика қиссаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 Халқаро Олимпия «Спортлото»си. ГДРдан олиб кўрсатилади. 23.15 «Дунё воқеалари». 23.30 В. Панова. «Ижод саҳифалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Филча Гошанинг дўстлари». Мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Касбим — фахрим». 19.00 «Турмуш ва маданият». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 Телевизион театр. Я. Зискин. «Бахтли скамейка». 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Дил армуғони». Лирик концерт. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Пиллачиларнинг долзарб вазифалари». 22.20 «Ғирром ўйин». Бадиий фильм. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси 20.05 Янгиликлар. 20.25 Биология. «Оқсил биосинтези». (рус.). 20.55 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 21.50 «Нурафшон ўлка» маршрутлари». 22.25 «Орқага йўл йўқ». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.).

21 МАРТ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Ёш спортчининг катта майдони». 10.35 «Антарктика қиссаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 11.40 «Биргаликда аҳил оиламиз». Музикали программа. 12.10 «Москва дарёси». Телевизион ҳужжатли фильм. «Экран». Кўрсатув тугагач (12.40) — Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Меҳнатинг — иқболинг». Кинопрограмма: «КамАЗ учун линия» (Минск), «Трассани қўрямпан» (Фрунзе), «Чехоев кўчасилик Чехоев» (Олмаота). 16.05 В. Моцарт. 35-ре-мажор симфонияси. Людвигсбург фестивалининг симфоник оркестри ижро этади. (ГФР). Дирижёр — В. Геннеайн. 16.30 «Москва ва москваликлар». 17.00 «Г. Отс ва опера». Фильм-концерт (Таллин). 18.00 «Мунозара — клуб». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «СССР халқ артисти Е. Образцова ижросида рус романслари». 20.05 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари». 20.20 «Антарктика қиссаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 Р. Гамзатов. «Оналарни эъзозланг». Поэма. 23.05 «Дунё воқеалари». 23.20 «Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари».

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «А. П. Чехов ижодига обзор». Адабиётдан ўқув кўрсатуви (рус.). 12.00 Болалар учун. «Фонарик» (рус.). 12.30 Телевизион театр. Я. Зискин. «Бахтли скамейка». 13.10 «Касблар ҳақида ҳикоялар» 18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Хат». Мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг». 19.00 «Зангори экран» почтаси. 19.30 «Ахборот» информацион программаси. 19.45 В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига. «Экранда доҳий образи». Кинокўрсатув. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Гулзорим менинг», О. Ғозиев ва М. Соҳибов концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Оламда нима гап». Халқаро воқеалар шарҳи. 22.35 «Сенинг тақдиринг учун». Бадиий фильм. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Биология. «Оқсил биосинтези». 20.55 Ўқитувчилар учун консультация. 21.25 Абитуриентлар учун. Математика. 22.25 «Орқага йўл йўқ». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия (рус.).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Геология ва геофизика институти коллективи институт ходими У. Юсуповга рафиқаси

Марфуа ЮСУПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» — ТУРЛИ ХИЛ ХИЗМАТ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР 50 ЙИЛЛИГИ ПРОСПЕКТИ, 35-УЙДА ЯҚИНДА БУНЁД ЭТИЛГАН МУҲТАШАМ БИНОГА «УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БОШҚАРМАСИ ЖОЙЛАШГАН.

Бошқарма корхоналари Ўзбекистон областлари ва районларининг марказларига жойлашган бўлиб, кенг тармоқ отган, аҳолига транспортнинг 50 дан ортиқ турида хизмат кўрсатмоқда.

«Узтрансэкспедиция»нинг трансагентлиги ихтиёрида ТЭА белгиси қўйилган ихтисослаштирилган машиналарнинг катта парки мавжуддир.

АГЕНТЛИК ХОДИМЛАРИ ЭЛТИБ БЕРАДИЛАР

Сизнинг магазиндан харид қилган мебелингизни, телевизор, холодильник, пианино ва бошқа катта буюмларни;

турли хил ёнилғи ва қурилиш материалларини;

турли хил қишлоқ хўжалик маҳсулотларини колхоз бозорларига ва бозордан ҳамда паррандалар, қора моллар, уруғликлар, ўғитлар, ёз вақтида боқиш учун асалари қутиларини.

Хизмат кўрсатишнинг янги тури — химиявий усулда тозалаш учун гиламларни жўнатиш ҳамда уларни буюртмачи учун қулай вақтда уйларига элтиб бериш — шаҳар аҳолиси ўртасида айниқса кенг ёйилди.

ҲАР ҚАНДАЙ ЮК ПИСАНД ЭМАС

Янги уйга кўчиб ўтиш — катта куч-ғайрат талаб қилади. Бу ишда ҳам Сизга агентликнинг малакали ходимлари ёрдамга келишади. Улар юк ортадилар, туширадилар, юқори қаватларга мебелларни чиқариб берадилар ва дидингизга мос қилиб хонага ўрнатиб қўядилар. Бир жойдан иккинчи жойга ташилалиган ва қўлда кўтариб юриладиган буюмларни жойлаб аэропортга, турли хил юкларни ва багажларни автовокзалларга, темир йўл станцияларига элтиб берадилар, шунингдек, трансагентлиги хизмати ҳам кўрсатилади.

ВАҚТНИ ТЕЖАНГ!

«УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Агентлик съездлар, симпозиумлар, йиғилишлар ва бошқа оммавий тадбирлар комплекс хизматини уюштиради. Дам олиш зонасига чиқиш учун автобуслар ажратади.

Ҳар қандай маълумотни 41-80-10 ва 41-80-20 телефони орқали олиш мумкин.

АГЕНТЛИК АДРЕСИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

«ТАШГОРТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» МАРКАЗИЙ ДИСПЕТЧЕРЛИК ХИЗМАТИ — Каблукова кўчаси, 39-уй.

«СЕРВИС» АГЕНТЛИГИ — Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 35-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОН ТРАНСАГЕНТЛИГИ — Лисунов кўчаси, Авиасозлар маиший хизмат уйи (ёнилғи, қурилиш материаллари, ғиштни элтиб беради. Ташкилотларга транспорт ажратади).

КИРОВ РАЙОН ТРАНСАГЕНТЛИГИ — Ленинград кўчаси, 15-уй (қишлоқ хўжалик маҳсулотларини бозорга ва бозордан, магазиндан товарларни элтиб беради, юк ортиш-тушириш ишларини бажаради).

ЧИЛОНЗОР РАЙОН ТРАНСАГЕНТЛИГИ — Халқлар дўстлиги проспекти, 4«а»-уй (Магазинлардан товарларни, уй жиҳозларини ташиб беради, юк ортиш-тушириш ишларини бажаради).

ЛЕНИН РАЙОН ТРАНСАГЕНТЛИГИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй (келин-куёвларга транспорт, такси заказ қилиш мумкин, оилавий тантаналарга транспорт ажратади).

БУЮМНИНГ САҚЛАНИШИГА КАФОЛОТ БЕРАДИ

Универмаглар, мебель магазинлари, бозорлар, вокзал ва аэропортларда агентликнинг қабул пунктлари бор.

Бу пунктлар харидорлар ва йўловчиларнинг буюмларни жойлаш, ортиш ва элтиб бериш билан боғлиқ бўлган буюртмаларини бажарар экан, транспорт-экспедиция корхонаси ана шу буюртманинг бажариш пайтида буюмларни тўла ҳолда сақланишига жавоб беради.

Агентлик тўй ва бошқа тантаналар учун чиройли қилиб безатилган «Газ—24» ва «Чайка» автомобилларини беради.

ЯНА БИР НЕЧА ХИЛ ХИЗМАТ

Ташкилотлар ва айрим шахслардан турли маркадаги автомобилларнинг эскирган шиналарини ремонтга қабул қиладилар.

Трансагентликларда истаган томонингизга авиабилет ҳамда шаҳарлараро автобуслар билетларига буюртма берсангиз, истагингизга биноан билетлар белгиланган адресга элтиб берилади, мамлакатимизнинг кўпгина шаҳарларидаги меҳмонхоналардан жой банд қилиш мумкин.

ТАКСИГА

ЗАКАЗ ҚАБУЛ

ҚИЛИНАДИ

Саёҳат ишқибозлари учун Совет Иттифоқи бўйлаб туристик путёвкалар сотилади.

БИЗНИНГ ХИЗМАТИМИЗ ҚУЛАЙ, ФОЙДАЛИ, ҲАММАБОП.

Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлиги «УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» бошқармасининг реклама ва ахборотлар агентлиги.

---

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83, совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94 нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

20 МАРТ, 1980 й. Р. 13774. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2094.